

Datum : 24 mei 1994 Dienst/bur. : R&G/RPO Nummer : 4340980/1700	Nummer : Ruimte en Groen-2/1994 Commissie : Ruimte en Groen Rapporteur: drs. A.G.W.Schapenk
--	--

Titel: Vaststelling van het Milieu-Effectrapport Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht

Inhoudsopgave

Samenvatting	pag. 1
Advies Statencommissie	pag. 2
Ontwerp-besluit	pag. 3
Toelichting	pag. 5
Bijlage(n):	A.MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht (ter inzage in bibliotheek) B.reacties met tegen het MER gerichte opmerkingen (1 t/m 6) C.toetsingsadvies Commissie m.e.r.(7)

Samenvatting:

Op grond van de bepalingen in de Wet Milieubeheer dient voor besluiten met belangrijke milieu-gevolgen een milieu-effectrapport te worden opgesteld. Als MER-plichtige activiteiten in het ontwerp-streekplan Utrecht zijn aan te merken de grootschalige woningbouwlocaties in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort.

Op basis van de door ons als bevoegd gezag vastgestelde richtlijnen en aanvullende richtlijnen is door de Grontmij N.V. het Milieu-Effectrapport Woningbouwlocaties streekplan Utrecht opgeleverd en door ons op 29 juni 1993 voorlopig vastgesteld. Het MER heeft van 1 november 1993 tot 15 januari 1994 ter visie gelegen. Er zijn zes reacties met tegen het MER gerichte opmerkingen ingediend. Voorts heeft de Commissie voor de m.e.r. een zogenaamd toetsingsadvies aan ons uitgebracht.

Hierbij bieden wij u onze beoordeling van de reacties respectievelijk van het toetsingsadvies aan.

Onze conclusie luidt dat het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht op correcte wijze tot stand is gekomen, aan de wettelijke daaraan te stellen eisen voldoet, voldoet aan de richtlijnen en de aanvullende richtlijnen en in voldoende mate voldoet aan de kwaliteitseisen die gesteld mogen worden aan een milieu-effectrapport, dat als hulpmiddel behoort te dienen bij de afweging van ruimtelijke keuzes, zoals die bij de vaststelling van het streekplan worden gemaakt.

Advies van de commissie Ruimte en Groen:

Ontwerp-besluit

Besluit van tot vaststelling van het milieu-effectrapport
Woningbouwlocaties streekplan Utrecht.

Provinciale staten van Utrecht;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 24 mei 1994, dienst/bureau
R&G/RPO, nummer 4340980/1700;

Gelet op artikel 7.27 van de Wet Milieubeheer;

Gezien het toetsingsadvies van de Commissie voor de Milieu-Effectrapportage
d.d. 16 februari 1994;

Besluiten:

1. Het Milieu-Effectrapport Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht (juli 1993) vast te stellen overeenkomstig bijlage A, met inachtneming van de tekstaanpassingen, zoals opgenomen in de toelichting bij dit besluit op blz.13/14;
2. het vastgestelde MER bij de besluitvorming aangaande het streekplan Utrecht te betrekken;
3. de tegen het Milieu-Effectrapport gerichte opmerkingen van de N.V.Waterleidingbedrijf Midden-Nederland gegrond en de daartegen gerichte opmerkingen van de Regionale Inspecteur VOMIL, de plv.Directeur LNO in de provincie Utrecht, de Hoofdingenieur-Directeur RWS directie Utrecht, de gemeente Vleuten-De Meern en de gemeente Maarssen ongegrond te verklaren.

voorzitter,

griffier,

Toelichting

Aan provinciale staten

Inleiding.

Op grond van de bepalingen in de Wet Milieubeheer dient voor besluiten met belangrijke milieu-gevolgen een zogenaamd milieu-effectrapport te worden opgesteld. Het plan waarin als eerste een dergelijk besluit wordt vastgelegd, is onderhevig aan de MER-plicht.

In het Besluit-M.E.R. zijn de daarvoor in aanmerking komende activiteiten omschreven. Als MER-plichtige activiteiten zijn ten tijde van het starten van de voorbereiding van het ontwerp-streekplan Utrecht slechts aan te merken de grootschalige woningbouwlocaties (> 4000 woningen) in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort. Woningbouwlocaties elders in de provincie zijn niet MER-plichtig, aangezien de daar geldende drempel van 2000 woningen nergens wordt overschreden (de woningbouwlocatie Veenendaal-Oost is betrokken bij de in ISEV-verband uit te voeren milieu-effectrapportage). Ook de bedrijfs- en kantoorlocaties zijn niet MER-plichtig, aangezien daarvoor een minimale omvang van 100 ha van toepassing is. Ook op andere terreinen worden in het streekplan géén activiteiten aangegeven die zouden noodzaken tot uitvoering van een locatie-MER ten behoeve van een goede besluitvorming.

In de zin van de Wet Milieubeheer is de provincie Utrecht zowel "initiatiefnemer" als "bevoegd gezag" voor deze MER. In het belang van een efficiënte uitvoering van de m.e.r.-procedure hebben uw Staten op 30 oktober 1991 besloten de administratief-procedurele verplichtingen van het bevoegd gezag te delegeren aan ons college. De vaststelling van het MER blijft uiteraard aan uw Staten voorbehouden; daartoe dient het ontwerp-besluit, dat wij u thans voorleggen.

Voor-traject.

Als start in de m.e.r.-procedure hebben wij op 3 december 1991 de Startnotitie MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht uitgebracht. Deze startnotitie is in onze opdracht opgesteld door de Grontmij N.V. In de startnotitie is - vooruitlopend op de eigenlijke MER - inzicht verschaft in de doelstellingen van de initiatiefnemer, de aard en omvang van de voorgenomen (woningbouw-)activiteit, de te beschouwen alternatieven en de te verwachten milieu-effecten. De startnotitie is door ons gelijktijdig met de Overlegnota "Op weg van schets naar plan" uitgebracht en heeft gedurende twee maanden ter inzage gelegen. Op basis van de startnotitie, de daarop ontvangen inspraakreacties en het desbetreffende advies van de Commissie voor de m.e.r. hebben wij als bevoegd gezag op 31 maart 1992 de richtlijnen vastgesteld, waaraan het op te stellen MER moet voldoen. Opdracht tot het opstellen van het MER hebben wij verleend aan de Grontmij N.V. De opdrachtnemer was in haar werkzaamheden reeds een flink eind gevorderd, toen wij, naar aanleiding van het ondertekenen van het Startconvenant VINEX (met aanhangsel) door ons college, hebben gemeend alsnog aan de te onderzoeken woningbouwlocaties in het stadsgewest Utrecht, het glastuinbouwgebied Vleuten-De Meern inclusief Hoge en Lage Weide te moeten toevoegen. Mede in overleg met de Commissie voor de m.e.r. hebben wij als bevoegd gezag - na een verkorte procedure - op 27 april 1993 daartoe de aanvullende richtlijnen vastgesteld.

Door de Grontmij N.V. is vervolgens één totaal MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht opgeleverd, dat ons college op 29 juni 1993 voorlopig heeft vastgesteld, zodat het in de verdere streekplanprocedure kon worden betrokken. Immers, het doel van het instrument milieu-effectrapportage is om besluitvormers op systematische en zorgvuldige wijze te voorzien van objectieve informatie over de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit alsmede van de reële alternatieven daarbij; aldus is het een hulpmiddel bij de integrale afweging in het kader van de ruimtelijke ordening. Als zodanig hebben wij de informatie uit het MER ook betrokken bij onze standpuntbepaling over het ontwerp-streekplan.

Na deze eerste beoordeling door het bevoegd gezag, hebben wij het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht gelijktijdig met het ontwerp-streekplan Utrecht ter visie gelegd, van 1 november 1993 tot 15 januari 1994, waarbij een ieder in de gelegenheid is gesteld een reactie op het MER in te dienen. Tijdens een viertal informatie-avonden die wij naar aanleiding van de publicatie van het ontwerp-streekplan Utrecht eind november/begin december 1993 op verschillende locaties in de provincie hebben belegd, bestond ook gelegenheid opmerkingen te maken over het MER; hiervan is overigens slechts spaarzaam gebruik gemaakt (wij verwijzen u naar de verslagen van deze informatie-avonden).

Binnen de gestelde termijn zijn bij ons college een zestal reacties met gerichte opmerkingen tegen het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht ontvangen, waarvan drie uitsluitend gericht tegen het MER en drie gecombineerd gericht tegen het MER en tegen het ontwerp-streekplan.

U treft de bedoelde reacties als bijlage 1 t/m 6 bij dit voorstel aan.

Daarnaast zijn in enkele bezwaarschriften tegen het ontwerp-streekplan impliciet opmerkingen gemaakt in relatie tot het MER; met één uitzondering, menen wij deze in dit verband verder buiten beschouwing te kunnen laten.

Deze uitzondering betreft het bezwaarschrift van de Stichtse Milieufederatie, waarin verwezen wordt naar een door de Stichtse Milieufederatie zelf verricht onderzoek naar mogelijkheden voor woningbouwlocaties in de provincie Utrecht, waarbij milieu-aspecten bepalend zijn geweest.

Overeenkomstig het bepaalde in de Wet Milieubeheer hebben wij de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld een zogenaamd toetsingsadvies uit te brengen over het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht.

Op 17 februari 1994 hebben wij dit toetsingsadvies ontvangen; u treft het bedoelde advies als bijlage 7 bij dit voorstel aan.

Daarmee zijn alle aan de vaststelling voor het MER door uw Staten, voorafgaande procedures doorlopen en reacties respectievelijk adviezen ontvangen. Resteert derhalve de beoordeling van de reacties respectievelijk adviezen alvorens tot een eindbeoordeling van respectievelijk besluitvorming over het MER te kunnen overgaan.

Beoordeling van de reacties respectievelijk van het toetsingsadvies van de Commissie m.e.r.

Binnen de termijn van tervisielegging van het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht zijn reacties met gerichte opmerkingen daartegen ontvangen van:

- de Regionale Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne (d.d. 12 januari 1994)
- de plv.Directeur Landbouw, Natuur- en Openluchtrecreatie in de provincie Utrecht (d.d. 14 januari 1994)

- de Hoofdingenieur-Directeur Rijkswaterstaat directie Utrecht (d.d. 13 januari 1994).

Bezwaarschriften tegen het ontwerp-streekplan Utrecht én reacties tegen het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht zijn ontvangen van:

- de gemeente Vleuten-De Meern (d.d. 31 december 1993);
- de N.V. Waterleidingbedrijf Midden-Nederland (d.d. 11 januari 1994) en
- de gemeente Maarssen (d.d. 14 januari 1994).

Wij zullen in het onderstaande de reacties (hierna te noemen: bezwaren) kort samenvatten en ons oordeel daarover geven.

De Regionale Inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne merkt op dat het voorkeursalternatief 3 (ontwikkelingsrichting Vleuten-De Meern met verplaatsing glastuinbouw) gunstiger kan worden beoordeeld, indien de keuze van enkele deelgebieden anders zou zijn gemaakt. Voorts acht hij het gewenst voor een goede afweging ook mogelijke ontwikkelingen en effecten ná het jaar 2005 in de overwegingen te betrekken. Tenslotte heeft hij kritiek op de wijze waarop een aantal effecten is beoordeeld en gewogen.

Wij merken met betrekking tot deze bezwaren het volgende op.

De keuze van deelgebieden binnen elk alternatief is verantwoord in hoofdstuk 4 van het MER. In elk alternatief is sprake van een combinatie van locaties, zodanig dat ruimte aanwezig is om tot het jaar 2005 ca. 25.000 woningen in het stadsgewest Utrecht en ca. 6.000 woningen in het stadsgewest Amersfoort te bouwen (en bovendien binnen de ontwikkelingsrichtingen een zekere ruimte openlaat voor nieuwe werklocaties). Door ons als bevoegd gezag zijn drie verschillende voorkeursalternatieven aangegeven, die met name in het stadsgewest Utrecht uiteenlopende locaties (of combinaties van locaties) omvatten; voorts zijn twee thematische alternatieven uitgewerkt alsmede een meest milieu-vriendelijk alternatief. Bij de voorkeursalternatieven is bewust gekozen voor verschillen in de combinatie van locaties onderling, om effecten op het milieu voor zoveel mogelijk deelgebieden in beeld te kunnen brengen. Uiteraard blijft deze keuze in zekere zin arbitrair, doch door de veelheid van onderzochte milieu-effecten zijn wij van oordeel dat niet kan worden gesteld dat de eindbeoordeling van een alternatief uitsluitend door de gekozen deelgebieden in bepaalde zin is beïnvloed.

Wij verklaren dit bezwaar dan ook ongegrond.

Het in de beschouwing betrekken van mogelijke ontwikkelingen en effecten na het jaar 2005 achten wij, ook gelet op de in het streekplan gehanteerde tijdhorizon, verder strekkend dan de in dit MER beschouwde voorgenomen activiteit. In de verschillende voorkeursalternatieven zijn bovendien alle in onze ogen mogelijke verstedelijkingsrichtingen in het stadsgewest Utrecht (Utrecht/Vleuten-De Meern, Houten-Zuid en Rijnenburg) in wisselende samenstelling op hun milieu-effecten onderzocht, waardoor reeds inzicht bestaat in de ontwikkelingen en effecten bij een doorgroei als bedoeld. Derhalve verklaren wij ook dit bezwaar ongegrond.

De kritiek op onderdelen van de wijze van effect-meting en -weging, zoals door bezwaarde nader toegelicht, heeft naar onze indruk een nauwe relatie met de opvatting van bezwaarde dat voorkeursalternatief 3 gunstig zou moeten worden beoordeeld. Wij zijn van oordeel dat in het MER op een zorgvuldige wijze per deelgebied zo veel mogelijk objectieve informatie over de milieu-effecten is verzameld, met inachtneming van de door ons vastgestelde richtlijnen, ondermeer ten aanzien van de hervestigingslocatie voor de glastuinbouw.

Het kostenaspect van de eventuele noodzakelijke bodemsanering op de huidige glastuinbouwlocatie kon in dit MER nog niet worden meegewogen, aangezien

het desbetreffende onderzoek onder leiding van de stuurgroep VINEX regio Utrecht nog niet was afgerond. Ook dit bezwaar verklaren wij ongegrond. De plv.Directeur Landbouw, Natuurbeheer en Openluchtrecreatie in de provincie Utrecht is van oordeel dat het MER op twee punten niet overeenstemt met het rijksbeleid, namelijk géén verplaatsing van de glastuinbouw Vleuten-De Meern en het opnemen van de locatie Rijnenburg. Wij merken met betrekking tot deze bezwaren het volgende op.

Door ons als bevoegd gezag zijn drie voorkeursalternatieven aangegeven, die in verschillende samenstelling alle in onze ogen mogelijke verstedelijkingsrichtingen in het stadsgewest Utrecht omvatten; daarnaast zijn twee thematische alternatieven uitgewerkt alsmede een meest milieu-vriendelijk alternatief. In twee van deze zes alternatieven is sprake van verplaatsing van de huidige glastuinbouw uit Vleuten-De Meern, aangezien het betreffende gebied in die situatie deel uitmaakt van een toekomstige woningbouwlocatie. Bij de overige vier alternatieven wordt uitgegaan van een toekomstige woningbouwlocatie op andere plaatsen dan die van de huidige glastuinbouw, zodat de noodzaak van verplaatsing ontbreekt. Wij zien niet in dat, zoals bezwaarde stelt, in alle alternatieven uitgegaan had moeten worden van verplaatsing van de glastuinbouw; dit zou juist afbreuk hebben gedaan aan de veelheid van informatie over de milieu-effecten van de verschillende locaties, zoals die thans beschikbaar is. Waar sprake is van verplaatsing van de glastuinbouw, is dit vanzelfsprekend op evenwichtige wijze in de eindbeoordeling van een alternatief meegewogen. Het is juist dat voorkeursalternatief 3 mede daardoor bepaalde negatieve effecten veroorzaakt, doch het is absoluut onjuist dat, zoals bezwaarde stelt, "de provincie voor alternatief 2 als voorkeursalternatief kiest": in het MER is door ons geen keuze gemaakt uit de alternatieven; alle informatie uit het MER hebben wij betrokken bij onze keuzes met betrekking tot het ontwerp-streekplan, waarin de integrale afweging in het kader van de ruimtelijke ordening plaatsvindt. De kritiek van bezwaarde op het in het MER betrekken van de locatie Rijnenburg is niet nader onderbouwd. Onze opvatting over de locatie Rijnenburg mag als bekend worden verondersteld; overigens wijzen wij in deze op het rijksbeleid, waarin de betreffende locatie als (aanvaardbare) zoekrichting is vermeld.

Samengevat, verklaren wij de bezwaren dan ook ongegrond.

De Hoofdingenieur-Directeur Rijkswaterstaat directie Utrecht komt eerst terug op enkele aandachtspunten uit zijn reactie op de startnotitie, alvorens bezwaar te maken tegen de systematiek van het MER, de breedte van het MER ten aanzien van woningbouwlocaties en bedrijventerreinen en de diepgang van het MER ten aanzien van milieu- en kostenaspecten. Tenslotte gaat het bezwaar in op het "VINEX-alternatief" en wordt de relatie met het ontwerp-streekplan aan de orde gesteld.

Wij merken met betrekking tot deze bezwaren het volgende op.

Met de vaststelling van de richtlijnen respectievelijk de aanvullende richtlijnen is door ons, als bevoegd gezag, aangegeven aan welke eisen het op te stellen MER moet voldoen. Daarmee is tevens bepaald in hoeverre aan de door de insprekers op de startnotitie gegeven kritiek is tegemoet gekomen. Wij zien geen aanleiding op deze besluitvorming uit 1992 respectievelijk 1993 terug te komen en verklaren dit onderdeel van het bezwaar dan ook ongegrond.

Ten aanzien van de systematiek van het MER merken wij op dat als voorgenomen activiteit is gedefinieerd de bouw van ruim 30.000 woningen in de provincie Utrecht, verdeeld over de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort. Daarmee wordt reeds duidelijk dat de door bezwaarde gewenste afzonderlijke

beschouwing van diverse, op zichzelf staande locaties, niet aan de orde is, aangezien de alternatieven steeds de totaliteit dienen te beslaan. Wij vermogen niet in te zien dat door de hierbij gekozen methodiek de beoordeling moeilijk toegankelijk zou zijn en verklaren derhalve dit onderdeel van het bezwaar ongegrond.

De breedte van het MER ten aanzien van woningbouwlocaties wordt naar onze opvatting door bezwaarde onjuist geïnterpreteerd. Zoals hiervoor aangegeven, dienen de onderzochte alternatieven als totaal te worden gezien, 66k als zij soms uit locaties zijn samengesteld die op zichzelf onder de drempelomvang vallen. De conclusie van bezwaarde dat op die manier méér kleinere woningbouwlocaties uit het ontwerp-streekplan onder de MER hadden moeten vallen, wordt door ons dan ook niet gedeeld. Met betrekking tot de locatie Veenendaal-Oost verwijzen wij naar de in ISEV-verband uit te voeren MER.

De opmerking van bezwaarde over breedte van het MER ten aanzien van bedrijventerreinen is niet relevant, aangezien het MER slechts betrekking heeft op woningbouwlocaties, in verband met het feit dat de bedrijfterreinen in het ontwerp-streekplan niet MER-plichtig zijn omdat zij beneden de drempelomvang van 100 ha blijven.

Samengevat verklaren wij de bezwaren tegen de breedte van het MER ongegrond.

Van de opmerkingen van bezwaarde over de diepgang van het MER hebben wij kennis genomen. De genoemde elementen zijn in de richtlijnen door ons als bevoegd gezag niet aangemerkt als te onderzoeken milieu-effecten, enerzijds vanwege het daarvoor benodigde meerwerk ten opzichte van de betreffende toegevoegde meerwaarde, anderzijds vanwege het feit dat de gevraagde informatie niet relevant moet worden geacht gelet op abstractieniveau van een streekplan. Derhalve verklaren wij de bezwaren tegen de diepgang van het MER ongegrond.

Op de opmerkingen van bezwaarde over voorkeursalternatief 3, door hem overigens onterecht als het "VINEX-alternatief" aangeduid, is door ons reeds ingegaan in onze reactie op de bezwaren van de Regionale Inspecteur VOMIL en de plv.Directeur LNO. Aanvullend merken wij nog op dat een relatie met het door het RBU uit te voeren MER-Intergemeentelijk Structuurplan thans niet aan de orde is.

Wij verklaren dit onderdeel van de bezwaren dan ook ongegrond.

De opmerkingen van bezwaarde over de relatie met het ontwerp-streekplan tenslotte, geven aan dat bezwaarde de positie van het MER als hulpmiddel bij de integrale afweging in het kader van de ruimtelijke ordening, in casu het ontwerp-streekplan, onjuist beoordeelt.

Onze besluitvorming over het ontwerp-streekplan is immers mede gebaseerd op de resultaten van de daarvoor gereedgekomen MER; dit laat derhalve de mogelijkheid van (enig) verschil in cijfers en keuzes met betrekking tot de woningbouwlocaties open. De Flevoland-optie, onderdeel van onze keuzes in het ontwerp-streekplan, valt als zodanig buiten het bereik van de richtlijnen en daarmee terecht buiten het MER als zodanig. Het zal duidelijk zijn dat wij de conclusie van bezwaarde met betrekking tot MER, als zou het een onvoldoende hulpmiddel zijn bij het maken van een verantwoorde keuze, verwerpen. Wij verklaren dit bezwaar dan ook dit ongegrond.

De gemeente Vleuten-De Meern heeft kritiek op enige gebruikte rekenmethodes en getrokken conclusies in het MER. Wij merken met betrekking tot dit bezwaar het volgende op.

De opmerkingen van bezwaarde over de gevolgde rekenmethodes nemen wij voor kennisgeving aan. Voor wat betreft het aspect 'geluid' is in het MER van

een algemeen landelijk gehanteerd model uitgegaan; wij hebben, in tegenstelling tot bezwaarde, geen reden aan de juistheid van de conclusies terzake te twijfelen. Zonering van (nieuwe) bedrijfsterreinen is inderdaad buiten beschouwing gebleven, zolang de nadere invulling van de betreffende terreinen niet bekend is. De hervestigingslocatie voor de glastuinbouw stelt inderdaad strenge milieu-eisen aan de nieuwe bedrijven; wij zijn er van overtuigd dat zulks bij de betrokken tuinders bekend is, aangezien juist zij op verplaatsing naar de Harmelerwaard e.o. hebben aangedrongen. De conclusie van bezwaarde, dat de Structuurvisie Vleuten-De Meern (een invulling van de westflank zonder bebouwing van het kassengebied en zonder de locatie Hoge Weide) op bijna alle fronten de (andere) alternatieven verslaat, wordt door ons overigens niet gedeeld. Uit de vergelijking van de alternatieven in het MER spreekt naar onze overtuiging een veel genuanceerder beeld.

Wij verklaren de bezwaren dan ook ongegrond.

De N.V. Waterleidingbedrijf Midden-Nederland maakt in haar reactie een opmerking over bijlage 5.4 van het MER en stelt voor daarin een tekst toe te voegen. Wij merken over dit bezwaar het volgende op.

In bijlage 5.4. van het bijlagen rapport behorende bij het MER ontbreken inderdaad de bdrinkwatertransportleidingen van de WMN; deze kunnen in de betreffende tekst alsnog worden aangebracht. Verder komt het ons voor dat de door bezwaarde gesuggereerde tekstaanvullingen op bijlage 5.4. correct zijn; wij zijn bereid deze over te nemen. Wij verklaren het bezwaar als zodanig dan ook gegrond.

De conclusies van het MER worden door het vorenstaande overigens niet gewijzigd.

De gemeente Maarssen is van oordeel dat in het MER onvoldoende is onderzocht wat de effecten zijn van grootschalige woningbouw rond Vleuten-De Meern voor de infrastructuur en de geluidsoverlast met betrekking tot de gemeente Maarssen. Voorts is bezwaarde van mening dat ten onrechte geen aandacht is besteed aan de in het ontwerp-streekplan opgenomen optie om de Zuilense Ring door te trekken naar de bouwlocatie Vleuten-De Meern.

Wij merken met betrekking tot deze bezwaren het volgende op.

In het MER zijn de milieu-effecten van een aantal alternatieven voor grootschalige woningbouw in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort onderzocht. Het is juist dat daarbij de aandacht vooral is uitgegaan naar de verschillende locaties binnen de alternatieven. Aan de uitstralingseffecten naar nabij gelegen gebieden, is niet op detailniveau per deelgebied aandacht besteed, doch wel aan de totaliteit. In het MER zelf is reeds geconstateerd dat met betrekking tot de gehanteerde verkeersgegevens en de berekende verkeersprognoses globale berekeningen zijn uitgevoerd. Gezien het globaliteitsniveau van deze locatie-MER is zulks niet bezwaarlijk. Bij evaluatie van het MER respectievelijk bij de uitvoering van een inrichtings-MER in het kader van een structuur- of bestemmingsplan, kan de thans ontbrekende informatie, óók wat betreft de uitstralingseffecten, nader aan de orde komen. Dan zal ook meer zekerheid bestaan omtrent de in het ontwerp-streekplan slechts aangeduide mogelijkheid van doortrekking van de Zuilense Ring naar de voorziene bouwlocatie Vleuten-De Meern. Dit onderdeel van het ontwerp-streekplan is daarmee niet MER-plichtig; ter zijner tijd kunnen de gevolgen van een en ander voor bestaande woonwijken in Maarssen aan de orde komen in een bestemmingsplan-MER of project-MER. Samengevat verklaren wij de bezwaren ongegrond.

Met betrekking tot het bezwaarschrift van de Stichtse Milieufederatie tegen het ontwerp-streekplan merken wij nog het volgende op.

In dit bezwaarschrift wordt verwezen naar een door de Stichtse Milieufederatie zelf verricht onderzoek naar mogelijkheden voor woningbouwlocaties in de provincie Utrecht, waarbij milieu-effecten bepalend zijn geweest. Wij hebben met belangstelling van dit werkstuk kennisgenomen. Op basis van een aantal vooraf bepaalde basis-milieuvoorwaarden zijn daarin eerst bepaalde gebieden uitgesloten van mogelijke bebouwing. De overblijvende gebieden zijn vervolgens met behulp van een multi-criteria evaluatie methode onderling vergeleken. Ofschoon daarmee een geheel andere werkwijze is gevolgd dan in het door ons uitgevoerde MER, is het opvallend en verheugend tegelijk te kunnen constateren dat de uitkomsten elkaar slechts weinig ontlopen: 66k in de "alternatieve MER" worden de gebieden bij Vleuten-De Meern en Houten-Zuid alsmede Hooglanderveen relatief geschikt geacht voor woningbouw, - de twee laatstgenoemde locaties zouden zelfs nog ruimere mogelijkheden kennen dan door ons verondersteld; slechts ten aanzien van de locatie Rijnenburg is er sprake van een verschillende beoordeling. Grote moeite hebben wij met de stelling van de Stichtse Milieufederatie als zou de provincie haar MER tot een legitimatie van haar keuzen hebben gemaakt. In het voorafgaande hebben wij de rol van het MER bij onze standpuntbepaling met betrekking tot het ontwerp-streekplan helder en ondubbelzinnig gepositioneerd; daarbij is op geen enkele wijze sprake geweest van het door de SMF veronderstelde handelen.

Tot slot willen wij ingaan op het toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. d.d. 16 februari 1994 over het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht.

De Commissie uit allereerst haar waardering voor de overzichtelijke wijze waarop veel milieu-informatie in het MER is bijeengebracht. Zij signaleert in haar advies echter ook tekortkomingen op een viertal onderdelen en acht een aanvulling voor het MER nodig alvorens het kan dienen als "toereikende onderbouwing van het streekplan". Voorts is de Commissie van mening dat door eerdere besluitvorming de ruimte voor toepassing van m.e.r. bij het streekplan ten onrechte is ingeperkt; ook het recent gesloten VINEX-onderhandelaarsaccord op hoofdlijnen heeft naar het oordeel van de Commissie de essentie van m.e.r. buitenspel gezet door de gevolgen voor het milieu bij de keuze tussen alternatieven buiten beschouwing te laten.

Het tamelijk kritische toetsingsadvies van de Commissie voor de m.e.r. heeft ons college verrast. Onzerzijds hebben wij gedurende de gehele procedure van totstandkoming van het MER ambtelijk en bestuurlijk meermalen contact gehad met de Commissie. Wij kunnen ons niet geheel aan de indruk onttrekken dat de Commissie in onderdelen van haar kritiek teruggrijpt op hetgeen zij in haar eerdere reactie op de startnotitie als advies met betrekking tot de richtlijnen (en in een later stadium als advies met betrekking tot de aanvullende richtlijnen) naar voren heeft gebracht, en hetwelk door ons nader gemotiveerd is overgenomen dan wel afgewezen. De Commissie heeft naar onze opvatting ten onrechte bestuurlijke besluitvorming op provinciaal niveau (met name bij de Perspectieven Schets Ruimtelijke Ordening) niet als randvoorwaarde bij het op te stellen MER willen erkennen. Thans stelt zij in feite en opnieuw ten onrechte de vastgestelde richtlijnen ter discussie. Ofschoon wij begrip hebben voor het pleidooi van een Commissie, die de milieugevolgen van voorgenomen activiteiten zo breed

mogelijk in beschouwing wil nemen, stelt de bestuurlijke realiteit zekere grenzen aan de breedte van het onderzoeksveld.

Wij constateren daarbij dat ook andere bestuurlijke partners, met name de Minister van VROM, deze stelling accepteren, getuige onder meer de handtekeningen bij het VINEX-onderhandelaarsaccord op hoofdlijnen.

Het oordeel van de Commissie over het MER zelf en haar aanbevelingen voor aanvulling geven ons aanleiding het volgende op te merken.

Met betrekking tot de hervestiging van glastuinbouw uit Vleuten-De Meern meent de Commissie dat het MER moet worden aangevuld met een beschouwing omtrent andere verplaatsingsmogelijkheden, waarbij respectievelijk 0, 60 en 120 ha in de Harmelerwaard zouden moeten worden geprojecteerd. Wij onderschrijven deze opvatting van de Commissie niet, vanwege het feit dat het mede door ons getekende Startconvenant VINEX 120 ha hervestiging in de Harmelerwaard als uitgangspunt stelt bij realisering van grootschalige woningbouw op de locatie Utrecht/Vleuten-De Meern en bij de inrichtingsstudie voor de betreffende locatie de inpasbaarheid van nog eens 60 ha wordt onderzocht. In ons aanhangsel bij het Startconvenant VINEX hebben wij geen misverstand laten bestaan over onze inzet voor een duurzame glastuinbouwfunctie in de Harmelerwaard e.o.; als zodanig hebben wij als bevoegd gezag dit ook in de richtlijnen voor het MER vastgelegd. Mede gelet op het inmiddels ondertekende VINEX-onderhandelaarsaccord op hoofdlijnen én het eveneens ondertekende Afsprakenkader Glastuinbouwverplaatsing, zien wij geen aanleiding alsnog van onze consequente bestuurlijke lijn af te wijken.

In de tweede plaats acht de Commissie als aanvulling op het MER een goed geargumenteerde beschouwing van de diverse ruimtelijke mogelijkheden en moeilijkheden voor de periode ná het jaar 2005 met ingang van het tijdsaspect nodig. Ook deze opvatting van de Commissie wordt door ons niet gedeeld. Zoals in het voorgaande reeds uiteengezet, heeft het MER betrekking op een voorgenomen (woningbouw-) activiteit binnen de streekplanperiode, dat wil zeggen tot het jaar 2005. Deze activiteit kan worden beschouwd in het licht van de provinciale ruimtelijke visie voor de lange termijn, zoals door uw Staten bevestigd bij de goedkeuring van de Perspectievenachets Ruimtelijke Ordening in 1990. Dáárin zijn de ruimtelijke mogelijkheden van de periode aansluitend op de streekplanperiode geschetst. Recentelijk is de strekking van deze visie nog eens bevestigd in het VINEX-onderhandelaarssaccord op hoofdlijnen. Met verwijzing naar de PSR c.q. het VINEX-onderhandelaarsaccord op hoofdlijnen, achten wij de gevraagde aanvulling van het MER dan ook niet nodig.

In de derde plaats spreekt de Commissie in kritische zin over de in het MER gehanteerde alternatieven; wij merken daarbij overigens op dat deze in overleg met en soms zelfs op aanraden van de Commissie zelf zijn geselecteerd. Kernpunt van de kritiek betreft de uitwerking van het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA); de Commissie bepleit een aanvulling van het MER om het MMA te presenteren als uitvoeringsmogelijkheid, die voldoende realiteitswaarde bezit om gelijkwaardig te kunnen zijn aan de drie voorkeursalternatieven.

Wij begrijpen de twijfel die de Commissie heeft bij de realiteitswaarde van het in het MER opgenomen MMA, dat immers een veelheid van (deel-)locaties betreft en daarmee bijzondere uitvoeringsproblemen zou oproepen. Wij menen evenwel dat de systematiek van het vormgeven van een MMA er veelal noodzakelijkerwijs toe leidt dat een dergelijk alternatief vele verschillende locaties omvat, omdat immers zuiver wordt gekoerst op een alternatief, waarbij de negatieve milieu-effecten het kleinst en de positieve milieu-effecten het grootst zijn. Volledige uitvoerbaarheid als zodanig staat

daarbij niet voorop - dit geldt overigens óók voor de gehanteerde voorkeurs- en thematische alternatieven. De gelijkwaardigheid van de alternatieven is naar onze mening derhalve niet in het geding.

Tot slot vindt de Commissie dat de behandeling van de verkeer en vervoersproblematiek in het MER te wensen overlaat; zij acht op enkele punten een aanvulling nodig.

Reeds in het voorafgaande hebben wij geconstateerd dat in het MER met betrekking tot de gehanteerde verkeersgegevens en de berekende verkeersprognoses gebruik is gemaakt van globale berekeningen, gebaseerd op een landelijk model. Overigens heeft een exercitie met meer regio specifieke gegevens geen significante verschillen in uitkomsten te zien gegeven. Wij beseffen dat er in de verkeers- en vervoerssector méér modellen, soms ook verfijnder van aard, bestaan, doch achten gezien het globaliteitsniveau van de onderhavige streekplan-locatie-MER een verondersteld gebrek aan verfijnde gegevens op dit terrein niet bijzonder relevant.

Het vorengaande overziend, delen wij de opvatting van de Commissie voor de m.e.r. niet dat de door haar gevraagde aanvullingen van het MER nodig zouden zijn alvorens sprake kan zijn van een "toereikende onderbouwing van het streekplan". In dit verband zijn wij overigens van oordeel dat de strekking van een MER daarmee door de Commissie onjuist wordt gedefinieerd: het MER is in onze ogen niet meer, maar ook niet minder dan een hulpmiddel bij de integrale afweging in het kader van de ruimtelijke ordening. Het MER dient derhalve niet te worden verengd als middel tot onderbouwing van de ruimtelijke keuzes in het streekplan.

Alvorens tot een eindbeoordeling van het MER te komen, merken wij nog op dat bij een ambshalve beoordeling van het voorliggende MER gebleken is dat op een enkel punt actualisering c.q. correctie nodig is.

Dit betreft in het bijzonder bladzijde 5.4. van het hoofdrapport MER, waar op grond van thans bekende onderzoekgegevens een actualisering van de passage over verontreinigingsgevallen in de ontwikkelingsrichtingen Vleuten-De Meern en Kassengebied/Hoge en Lage Weide alsmede Houten-Zuid kan plaatsvinden. Daartoe stellen wij als nieuwe passage voor de regels 1 t/m 13 de volgende tekst voor:

"In de ontwikkelingsrichtingen Vleuten-De Meern en Kassengebied/Hoge en Lage Weide is een inventariserend onderzoek uitgevoerd naar de bodemkwaliteit. Uit dit onderzoek is gebleken dat er diverse verontreinigingen worden verwacht in het gebied.

Deze verontreiniging is in te delen in verschillende soorten bronnen. In de eerste plaats puntbronnen, waarbij te denken valt aan olietanks, gedempte sloten, brandplaatsen, voormalige bedrijfsterreinen, etc. In het gebied zijn in totaal zes voormalige stortplaatsen bekend: vier die qua omvang als klein kunnen worden gekarakteriseerd en twee grote stortplaatsen, nl. de stortplaats de Kraal en de stortplaats aan de Rijksweg. Daarnaast zijn er de lijnbronnen in gebied aanwezig in de vorm van waterbodems. Voorts komt nog diffuse verontreiniging voor, die veroorzaakt wordt door diverse bronnen zoals uitstoot van bedrijven, woningen (verwarming) en van het verkeer. Daarnaast draagt het landgebruik bij aan deze diffuse verontreiniging."

Van de regels 22 t/m 23 stellen wij als nieuwe passage de volgende tekst voor: "In de ontwikkelingsrichtingen Rijnburg en Hoogland-West zijn geen verontreinigingslocaties en/of stortplaatsen bekend.

Ter plaatse van de ontwikkelingsrichting Houten-Zuid is uit een inventariserend onderzoek naar de bodemkwaliteit gebleken dat er een aantal

potentiëel verontreinigde locaties aanwezig is. Uit dit onderzoek is tevens gebleken dat in dit gebied geen (voormalige) stortplaatsen bekend zijn."

Conclusies.

Samenvattend, komen wij met het oog op besluitvorming door uw Staten tot de onderstaande conclusies met betrekking tot het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht.

- 1) Het MER is tot standgekomen op de door de Wet Milieubeheer vereiste wijze en voldoet aan de daaraan te stellen vereisten;
- 2) het MER voldoet aan de door ons als bevoegd gezag vastgestelde richtlijnen en aanvullende richtlijnen van 31 maart 1992 respectievelijk 27 april 1993;
- 3) het MER, zoals door ons voorlopig vastgesteld op 29 juni 1993, voldoet in voldoende mate aan de kwaliteitseisen die gesteld mogen worden aan een milieu-effectrapport dat als hulpmiddel behoort te dienen bij de afweging van ruimtelijke keuzes, zoals die bij de vaststelling van het streekplan worden gemaakt.

In samenhang met de ruimtelijke ontwikkelingen op basis van het vastgestelde streekplan, zal het MER na 5 à 6 jaar worden geëvalueerd. Alsdan zal de voorgenomen (woningbouw-)activiteit zo ver op gang gekomen zijn dat de uitgangspunten, die zijn gehanteerd bij de beschrijving en vergelijking van de effecten, op hun realiteitsgehalte kunnen worden getoetst. Uw Staten zullen bij de evaluatie nadrukkelijk worden betrokken. Gelet op bovenstaande conclusies, stellen wij u voor te besluiten overeenkomstig ons ontwerp-besluit.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

voorzitter, Beelaerts van Blokland

griffier, H.J.M. ter Braak

Aan Gedeputeerde Staten van Utrecht
postbus 80300
3508 TH Utrecht

Dienst Rijk		14 JAN 1994		311		
Streeklucht		Dep. d.d.				
Kodex	Staf	DR	RR	RS	RL	TK

Lw kenmerk

Lw brief van

Kenmerk

Datum

120194001/slui 12 januari 1994

Onderwerp

MER woningbouwlocaties Utrecht

In het kader van de voorbereiding van het streekplan worden diverse procedures doorlopen. Naast het ontwerp-streekplan zelf, waarop ik samen met de inspecteurs Ruimtelijke Ordening en Volkshuisvesting heb gereageerd, reageer ik hiermee mede namens hen op het MER woningbouwlocaties Utrecht. Ik wil in deze reactie volstaan met enkele opmerkingen op hoofdlijnen, met name gebaseerd op bestudering van de samenvatting van het rapport.

Mijn conclusie, die ik hierna toelicht, is dat voorkeursalternatief 3 (ontwikkelingsrichting Vleuten-De Meern met verplaatsing glastuinbouw) gunstiger moet worden beoordeeld dan in het MER naar voren komt.

Allereerst merk ik op dat het MER het resultaat is van een omvangrijke studie, die ondanks de uitvoerige rapportage dankzij de samenvatting op een heldere wijze wordt gepresenteerd. Over de inhoud en de conclusies breng ik een drietal hoofdpunten van kritiek onder uw aandacht.

- 1 Na bestudering van de varianten en hun beoordeling kom ik tot de conclusie dat al bij beperkte aanpassing van de onderzochte varianten de conclusies van het MER zouden wijzigen.
- 2 Terecht is ten behoeve van een goede vergelijking van alternatieven in het MER een duidelijke grens in de tijd gesteld, het jaar 2005. Ik ben echter van mening dat het noodzakelijk is voor een goede afweging bij de definitieve keuze ook mogelijke ontwikkelingen en effecten daarvan na dat jaar zo goed mogelijk te betrekken. Deze effecten zullen naar mijn verwachting voor de diverse varianten sterk verschillen.
- 3 Ik heb kritiek op de wijze waarop een aantal effecten worden beoordeeld en gewogen.

Bovenstaande drie hoofdpunten kunnen als volgt nader worden toegelicht.

Kenmerk

Datum

Bladnummer

120194001/slui

12 januari 1994

- 2 -

ad 1 De keuze van de deelgebieden die tot alternatief 3 worden gerekend heeft belangrijke invloed op het totale oordeel over het alternatief. Ik ben van mening dat het mogelijk is door andere keuzes de negatieve effecten te beperken. Er zou bijvoorbeeld gedacht kunnen worden aan het niet bebouwen van (gedeelten van) de deelgebieden K1 en K2 (denk aan de beoordeling op de invalshoeken verlies bijzondere bodemeenheden en verstoring/verlies van bijzondere flora en fauna). Voor zover noodzakelijk verwacht ik dat aanvulling met minder kwetsbare deelgebieden mogelijk is zonder dat dit d' essentie van de voorkeursvariant aantast.

ad 2 Het is zoals hierboven gesteld van belang dat bij de definitieve keuze ook de mogelijke ontwikkelingen na 2005 in de overwegingen worden betrokken. Als voorbeeld wijs ik u op de bebouwing die in het meest milieuvriendelijke alternatief plaatsvindt in een gedeelte van Rijnenburg. Het is niet onwaarschijnlijk dat een realisering daarvan op termijn (na 2005) zou leiden tot het verder bouwen in Rijnenburg, met alsnog de gevolgen die in eerste instantie met deze keuze worden vermeden.

ad 3

bodem, grond en oppervlaktewater

Ten eerste wijs ik u op het onder ad 1 gestelde over het verlies aan bijzondere bodemeenheden.

Ten tweede ben ik met betrekking tot het aandachtspunt bodemopbouw van mening dat de gevolgen van zetting met name van financiële aard zijn en derhalve uitsluitend bij de kosten moeten worden meegewogen, tenzij zettingen ter plaatse ook leiden tot gevolgen elders.

vegetatie, fauna en ecosystemen

Naar mijn mening zou alternatief 3 hier beter worden beoordeeld als de onder ad 1 gemaakte opmerking over de deelgebieden K1 en K2 hierbij wordt betrokken.

effectbeoordeling aspect landschap en cultuurhistorie

Het aan elkaar groeien van kleinere kernen wordt negatief beoordeeld. Op zich is het juist dat dit zich voordoet waar kleinere kernen meer of minder deel gaan uitmaken van een compacte stad. Daar staat echter tegenover dat de omvang van het stedelijk gebied bij een compacte stad juist kleiner is. Daarmee wordt het niet verstedelijkte gebied op termijn juist beter beschermd. Ik ben het derhalve niet eens met de negatieve waardering die wordt gegeven.

Kenmerk

Datum

Bladnummer

120194001/slui

12 januari 1994

- 3 -

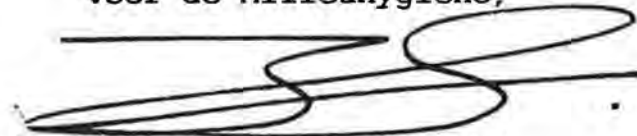
kosten

Met betrekking tot de kosten merk ik op dat ik op basis van de samenvatting en het hoofdrapport niet een duidelijk beeld heb van de omvang van de kosten waarvan is uitgegaan, bijvoorbeeld de kosten van verontreinigingen. Er wordt in het hoofdrapport wel aangegeven hoe zwaar men het positief of negatief scoren van een dergelijke element heeft gewogen, maar gelet op de voorgaande opmerking kan ik die weging niet beoordelen. Als voorbeeld neem ik de bodemsanering. Zoals bekend is de hoogte van de geschatte kosten daarvan in de afgelopen tijd aanzienlijk gewijzigd. Nog steeds is de schatting van de kosten daarvan een ruwe. Vast staat dat die recente inzichten nog niet in het MER konden worden meegenomen. Dit punt verdient bij de uiteindelijke afweging nadere aandacht.

Harmelerwaard

Naar mijn oordeel is uitgegaan van een te groot benodigd oppervlak voor de verplaatsing van glastuinbouw naar de Harmelerwaard. Dit betekent dat ook de gevolgen ervan zijn overschat. In mijn brief van 17 maart 1993, nr. 170393009/dam, heb ik naar aanleiding van de aanvulling van het MER reeds uw aandacht hiervoor gevraagd.

De Regionale Inspecteur van de Volksgezondheid
voor de Milieuhygiëne,

Dr. Ir. J.F. van Kessel

coll:

bijl:

cc :

Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie
in de provincie Utrecht

Bijlage 2

College van Gedeputeerde
Staten van Utrecht
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

14 JAN 1994		RR RPO	
73-22		4346361	
Kopie	Stuk	Om	MS

landbouw, natuurbeheer
en visserij

uw brief van

uw kenmerk

94311/LNO

datum 14 januari 1994

MER streekplan Utrecht

doorlooptijd

beleggen

Hierbij bied ik u mijn advies aan inzake het MER woningbouwlokatie streekplan Utrecht.

In mijn advies van 19-2-1992 met betrekking tot de richtlijnen van de MER woningbouwlokatie Streekplan Utrecht heb ik het niet betrekken van het glastuinbouwgebied Vleuten-De Meern als een essentiële tekortkoming aangemerkt, in verband met de afwijking van de provinciale zienswijze ten opzichte van die het rijk over het glastuinbouwgebied Vleuten-De Meern. Bij brief van 2-3-1992 heeft u mij bevestigd, dat het glastuinbouwgebied alsnog betrokken zou worden bij de integrale streekplanafweging van grootschalige woningbouw-locaties.

Uit het MER woningbouwlokatie moet ik echter opmaken, dat slechts bij twee van de onderscheiden zes alternatieven uitgegaan is van verplaatsing van de glastuinbouw naar de Harmelerwaard. In feite had bij alle alternatieven uitgegaan moeten worden van verplaatsing van de glastuinbouw. Alternatief drie (met verplaatsing glas en zonder ontwikkeling van de locatie Rijnenburg) veroorzaakt volgens het MER meer negatieve dan positieve effecten vanwege de verplaatsing van het glas (blz. 31). Het is de vraag of de negatieve doorwerking van de verplaatsing van het glas, zoals dit o.a. in alternatief 3 aan de orde is, evenwichtig meegewogen is en niet te veel gewicht krijgt. De provincie kiest voor alternatief twee als voorkeursalternatief (geen verplaatsing glas, Houten-Zuid, Vleuten-De Meern), dat de basis heeft gevormd voor het ontwerp-streekplan Utrecht.

Rijkskantorengebouw
'Westraven'
Griffioenlaan 2
Postadres:
Postbus 20030
3502 LA Utrecht
Telefoon: 030 - 85 80 00
Fax: 030 - 894751

oms kenmerk

datum

vrijvalblad

94311/LNO

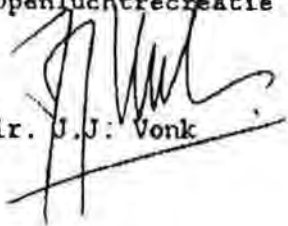
14 januari 1994

1

Resumerend merk ik op, dat het MER op twee punten niet overeenstemt met het rijksbeleid. Deze betreffen géén verplaatsing van de glas-tuinbouw Vleuten-De Meern en de lokatie Rijnenburg.

Voor het overige kan ik instemmen met MER woningbouwlokaties streekplan Utrecht.

De plv. Directeur Landbouw, Natuur en
Openluchtrecreatie in de provincie Utrecht,

ir. J.J. Vonk

Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat

Directie Utrecht

Aan
Provinciale Staten van Utrecht
Postbus 80300
3508 TH UTRECHT

De	17 JAN 1994			L. S. L. C. H. U. 3		
Ind						
St						
Kopie				HS	RL	TK

Contactpersoon
M. Lichtendahl

Doorkiesnummer
03402-79585

Datum
13 januari 1994

Bijlage(n)

Ons kenmerk
10059RFO

Uw kenmerk

Onderwerp
reactie "MER woningbouwlokatie streekplan Utrecht"

Geachte statenleden,

Hierbij stuur ik u mijn reactie op het "MER woningbouwlokatie streekplan Utrecht". Voor de overzichtelijkheid heb ik deze reactie in een aantal van tussenkoppen voorziene blokken verdeeld. Ik beschouw deze en mijn reactie op het streekplan als complementair.

Aandachtspunten n.a.v. de startnotitie

Ik ga eerst in op drie hoofdpunten die reeds in mijn reactie op de startnotitie (RFO 10181 dd. 31 januari 1992) werden genoemd, namelijk:

- 1) verruiming van het aantal te onderzoeken locaties;
- 2) beoordeling van effecten door aanleg en gebruik van de noodzakelijke infrastructuur;
- 3) mogelijkheid om gelijktijdig OV en woningbouw te realiseren als criterium meenemen bij de locatie-afweging.

ad 1) In mijn reactie op de startnotitie heb ik al aangegeven dat een MER er vooral toe dient om verantwoord keuzen te kunnen maken. Juist daarom heb ik sterk gepleit voor verruiming van de te onderzoeken locaties. In de advies-richtlijnen van de commissie MER is dit punt overgenomen. Tot mijn teleurstelling moet ik constateren dat van de genoemde alternatieven in mijn reactie op de startnotitie alleen groot Vleuten-De Meern is toegevoegd.

- ad 2) Er is in het MER uitgebreid aandacht besteed aan de mogelijkheden om de (groei van de) mobiliteit te beperken. Toch zullen naast HOV ook ontsluitende wegen moeten worden aangelegd. De onvermijdelijke aantasting a.g.v. aanleg en gebruik van beide vormen van infrastructuur is echter niet aan bod gekomen.
- ad 3) Er is aandacht geweest voor mogelijkheden voor aanleg van OV. Over de tijdsfasering is niet gesproken.

Systematiek van het MER

In het MER worden de diverse lokaties in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort in één alternatief bij elkaar opgeteld waardoor het onduidelijk wordt wat het effect van een lokatie "sec" is. Wel worden in hoofdstuk 5 op lokatieniveau uitspraken gedaan van de kwaliteit van de bestaande situatie, maar dit is niet doorgezet in hoofdstuk 7 "effectbeschrijving en -beoordeling van de alternatieven". Door de gekozen methodiek is de beoordeling moeilijk toegankelijk. Een betere systematiek zou zijn geweest wanneer eerst de effecten van de diverse woningbouwlokaties apart zouden zijn beoordeeld. Daarna zouden er combinaties van lokaties kunnen worden gemaakt, bij voorkeur eerst in stadsgewestelijk verband en daarna pas in een combinatie van de twee stadsgewesten.

Breedte van het MER t.a.v. woningbouwlokaties

In het kostenalternatief wordt een aantal lokaties gepresenteerd die elk op zich kleiner zijn dan 4.000 woningen (deel van Houten-Zuid, Hooglanderveen en Hoogland-West) waarvoor dus eigenlijk geen MER-plicht zou zijn. Waarom wordt daar in dit geval anders mee omgegaan dan bij andere kleinere lokaties uit het ontwerp-streekplan? In combinatie met bovenstaand punt zou het derhalve heel goed mogelijk zijn geweest om ook voor dit soort lokaties deze MER te laten gelden.

Door het verschil van planhorizon/topografische begrenzing wordt nu een aantal lokaties buiten beschouwing gelaten die echter wel in het ontwerp-streekplan worden genoemd. Een van deze lokaties, Veenendaal-Oost, is op een kwetsbare plek gelegen die mogelijkerwijs schade zou kunnen berokkenen aan natuur en landschap. Een MER met lokatie-alternatieven (bijvoorbeeld bij een van de twee spoorlijnen) had hier uitsluitsel over kunnen geven. De woningbouwlokaties op de streekplankaart zijn nu soms wel en soms niet door een MER beoordeeld.

Breedte van het MER t.a.v. bedrijventerreinen

De wijze waarop bedrijventerreinen in het MER zijn betrokken roept vragen op. De relatie met de behoefte is niet gelegd, er wordt geen onderscheid gemaakt naar aard van de werkgelegenheid en het verband met de verstedelijkingsrichting voor woningbouw is niet altijd even duidelijk. Zo ontbreekt bijvoorbeeld in de provinciale

voorkeursalternatieven I en II de in het ontwerp-streekplan wel opgenomen omklap van Lage Weide.

Diepgang van het MER t.a.v. milieu-aspecten

Een aantal milieuonderwerpen komt maar zeer beperkt aan de orde. Een voorbeeld is de externe veiligheid. Hierbij wordt slechts een opmerking gemaakt over afhankelijkheid van de plaatsing van bedrijventerreinen. Dit is niet terecht. Ook bestaande gebieden kunnen risicovol zijn. Te denken valt aan zones langs het Amsterdam-Rijnkanaal en andere infrastructuur.

Diepgang van het MER t.a.v. kostenaspecten

In het kostenalternatief is geen rekening gehouden met de kosten van exploitatie (bijv. van infrastructuur en voorzieningen) en de kosten voor burgers (bijv. reiskosten). Dit zijn jaarlijks terugkerende posten die per lokatie enorm kunnen verschillen. Omdat dit omgekeerd evenredig kan zijn aan de meer korte termijn realisatiekosten gaat de samenstelling van dit alternatief wellicht onterecht een verkeerde kant op.

Het VINEX-alternatief

In het alternatief III, wordt de bouw van 6.000 woningen in Houten-Zuid niet betrokken in tegenstelling tot de VINEX zelf. Hieruit zou de conclusie kunnen worden getrokken dat de aangegeven lokatie Utrecht-West in het MER groter is aangegeven dan in de VINEX zelf of dat het capaciteitsprobleem in het stadsgewest Utrecht niet zo nijpend is als het soms wordt voorgesteld zodat zonder aantasting van het Groene Hart ten westen van Vleuten en zonder Rijnenburg aan de vraag kan worden voldaan.

Het VINEX-alternatief wordt negatiever beoordeeld dan nodig is omdat een aantal deelgebieden (K1 en K2) wel in deze MER als te bebouwen worden aangemerkt terwijl nog niet duidelijk is dat ze in het kader van de VINEX moeten worden verstedelijkt. Juist deze gebieden herbergen de meeste natuurwaarden. Het is zeer goed mogelijk dat gebieden buiten het directe invloedsgebied van het spoor opgenomen worden in de randstadgroenstructuur, de groene wig of een andere groenvoorziening. Ook worden in dit alternatief de negatieve effecten van de verplaatsing van de glastuinbouw meegerekend. Het zou objectiever zijn geweest wanneer deze twee aspecten zouden zijn losgekoppeld omdat het ook mogelijk is dat voor de glastuinbouw andere oplossingen kunnen worden gevonden.

Tenslotte is mij de relatie met het MER intergemeentelijk structuurplan van het RBU niet geheel duidelijk.

Relatie met het ontwerp-streekplan

In het hoofdstuk over woningbehoeften, restcapaciteiten en nieuwe lokaties komen moeilijk herleidbare cijfers voor die afwijken van de cijfers die in het ontwerp-streekplan worden gebruikt. Naast hetgeen reeds onder VINEX-alternatief is aangegeven, wordt in het MER bijvoorbeeld de Flevoland-optie niet genoemd terwijl deze optie in het ontwerp-streekplan duidelijke voorkeur geniet.

In zijn algemeenheid moet ik, bovengenoemde punten in ogenschouw nemend, tot de conclusie komen dat deze MER voor mij niet aan het gestelde doel voldoet: hulpmiddel bij het maken van een verantwoorde keuze.

Hoogachtend,
DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
De Hoofdingenieur-Directeur,
voor deze,
het hoofd van de afdeling Regionale Ontwikkeling

mr. E.P. den Hertog

Gemeente Vleuten-De Meern

Bijlage 4

Aan
Provinciale Staten van Utrecht,
Postbus 80300,
3508 TH UTRECHT

Uw brief van : Ons kenmerk: Datum: 30 DEC. 1993
Uw kenmerk : Afd: OW\ROB
Beh. ambtenaar: A. de Heer Nr : 309584
Doorkiesnummer: 79443

Onderwerp : Standpuntbepaling met betrekking tot het ontwerp-
Streekplan Utrecht.

Geacht bestuur,

De gemeenteraad van Vleuten-De Meern heeft in zijn vergadering van 21 december 1993 een standpunt bepaald met betrekking tot het ontwerp-Streekplan Utrecht.

Een exemplaar van het raadsbesluit alsmede van het voorstel van ons college van 10 december 1993 doen wij u hierbij toekomen. Gelijk in het besluit is aangegeven, heeft de gemeenteraad op enige onderdelen bezwaar tegen het ontwerp-streekplan, alsmede tegen het milieu-effectrapport "Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht".

Wij verzoeken u bij de vaststelling van het uiteindelijke Streekplan Utrecht met de bezwaren en opmerkingen rekening te houden.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Vleuten-De Meern,
De secretaris, De burgemeester,

te G. de Heer

[Handwritten signature] Lb.

Dienst Aankomst op		Rijp		Bijz	
Ingezonden op		3 JAN. 1994		LB	
Aanmelding		19/3/22		1 Stk.	
Geregistreerd		Dag 00			
Kopie	Staf.	Dir.	RA	HS	AL
					Tk.

1993-208

strekt ter vervanging

Gemeente Vleuten-De Meern

Aan de raad van de gemeente
Vleuten-De Meern

tor
erwerp

Openbare Werken
Standpuntbepaling met betrekking tot het ontwerp-Streekplan Utrecht.

Algemeen

Voor uw raad ligt ter bespreking voor het ontwerp-Streekplan Utrecht (een exemplaar van het plan hebben wij aan de raadsfracties ter beschikking gesteld en een gekleurd uittreksel uit de plankaart hebben wij voor de leden van uw raad in kopie hierbij gevoegd). Hierbij dient tevens te worden betrokken het parallel met de voorbereiding van het ontwerp-streekplan opgestelde milieu-effectrapport (M.E.R.). Gezien de eerdere besluitvorming rond de vóór-procedure om te komen tot de herziening van het thans vigerende streekplan - via de nota's "Sporen naar de toekomst", "De toekomst getekend" en "Van Schets naar Plan" - is in het voorliggende ontwerp-streekplan een consistente benadering te zien van het provinciale ruimtelijke beleid.

Het ontwerp-Streekplan Utrecht ligt formeel vanaf 1 november 1993 tot 14 januari 1994 ter inzage en gedurende deze termijn bestaat er gelegenheid tot het indienen van schriftelijke bezwaren (ook tegen de M.E.R.) bij Provinciale Staten.

Ten aanzien van de beoordeling van het onderhavige ontwerp-streekplan dient mede in beschouwing te worden betrokken de relaties die bestaan met het lokale en het regionale ruimtelijk beleid, alsmede met het reeds vastgestelde nationale ruimtelijk beleid.

Op nationaal niveau is de Vierde nota over de ruimtelijke ordening EXTRA van kracht geworden, nadat de Eerste Kamer in februari 1993 de Planologische Kernbeslissing ter zake heeft goedgekeurd. Als uitvloeisel daarvan is het zogenaamde Startconvenant-VINEX opgesteld (door Vleuten-De Meern niet ondertekend en door de Provincie Utrecht voorzien van een aanhangsel) en wordt momenteel een haalbaarheidsonderzoek verricht teneinde de mogelijkheden te bezien of een daarop gestoeld uitvoeringscontract voor de gehele VINEX-ontwikkeling in het stadsgewest Utrecht tot de mogelijkheden behoort.

Op regionaal niveau is de Nota Hoofddijnen Intergemeentelijk Structuurplan opgesteld. In de vergaderingen van uw raad van 15 juni 1993 en 7 september 1993 heeft u daartegen bezwaren ingebracht. De nota Hoofddijnen ISP moet de basis vormen voor het nog op te stellen ontwerp-Intergemeentelijk Structuurplan.

In de AB-vergadering van het Regionaal Beraad Utrecht van 24 november 1993 is kennisgenomen van de besluiten van de diverse gemeenteraden tot al dan niet vaststelling van de nota en daarbij is nader bepaald dat in onderling overleg consensus moet worden gevonden voor de door de diverse raden gemaakte op- en aanmerkingen.

Op lokaal niveau heeft uw raad op 30 juni 1992 ingestemd met de Structuurvisie Vleuten-De Meern.

Samenhang tussen de diverse plannen.

Inzien met een realistische blik naar de onderscheidene plannen wordt gekeken, moet worden vastgesteld, dat de voornemens c.q. plannen op regionaal, provinciaal en rijks niveau steeds dichter naar elkaar toegroeien. De VINEX geeft globaal aan waar en in welke mate (programma) de verstedelijking moet plaatsvinden

met als doelstelling het terugdringen van de automobiliteit door realisering van de compacte stad.

Het Streekplan (voorkeursoptie) vult dit nader in, zowel programmatisch als locationeel. Het streekplan gaat daarbij meer uit van de idee van een compact stadsgewest.

De Nota Hoofdlijnen ISP koerst op het concept van de compacte stad en geeft in feite een nadere uitwerking van het streekplan, waarbij de VINEX-doelstellingen als uitgangspunt worden onderschreven. Hoewel de hoofdlijnennota over de realiseerbaarheid meer optimistischer is dan het streekplan constateren wij, dat voor de middellange termijn (tot 2005) beide plannen niet echt met elkaar in strijd zijn.

Duidelijk moet zijn, dat in deze trits de door uw raad vastgestelde structuurvisie niet kan worden ingepast.

Zoals hierna nadrukkelijk is aangegeven loopt het in het VINEX-uitwerkingstraject genoemde haalbaarheidsonderzoek als een rode draad door de gedachte verstedelijkingsmogelijkheden.

Mocht te eniger tijd blijken, dat bebouwing van het kassengebied niet mogelijk is, dan zal conform het Startconvenant-VINEX omgezien moeten worden naar alternatieve locaties en alsdan komt het provinciale alternatief (Rijnenburg in plaats van kassengebied) naar voren. De hoofdlijnennota op zich houdt met deze mogelijkheid geen rekening, doch wel als aan de door uw raad gemaakte opmerkingen wordt tegemoetgekomen. Wordt hierbij betrokken de onder het kopje **Westflank-Wonen** gemaakte opmerkingen met betrekking tot de locatie Hoge Weide dan constateren wij, dat een integrale realisering van de structuurvisie wel tot de mogelijkheden behoort.

Zoals hiervoor is aangegeven behoeft die constatering op zich niet te strijden met de op de andere niveaus genomen c.q. te nemen beslissingen over de verstedelijking in de westflank.

Het ontwerp-Streekplan Utrecht nader beschouwd.

Hoofdlijnen van het provinciaal ruimtelijk beleid.

Met de 4 Hoofdbeleidslijnen genoemd in Hoofdstuk 2 Uitgangspunten kunnen wij in beginsel instemmen.

Belangrijk en zeer positief is de belangrijke positie die wordt toegekend aan de landschappelijke en natuurlijke waarden en potenties die in de provincie voorkomen. Goed is het nu ook al te concluderen, dat het hier (de provincie Utrecht) te vol wordt en dat er dan uitgeweken zal moeten worden naar andere provincies of gebieden (de Flevoland-optie).

Duurzaamheid en Verscheidenheid zijn in onze ogen goed gekozen hoofdbeleidslijnen.

Tevens onderschrijven wij de berekende woningbehoefte- en woningvoorraad-ontwikkelingen alsmede de werkgelegenheidsontwikkeling en het daarop gebaseerde Ontwikkelingsprogramma bedrijventerreinen naar bereikbaarheidsprofielen.

Deze behoeftecijfers verschillen nauwelijks of niet met de door het rijk en de regio berekende prognoses van woningbouw- en bedrijventerreinenontwikkelingen.

Stadsgewest Utrecht, verstedelijkingsrichting Utrecht/Vleuten-De Meern (westflank).

Ten aanzien van de onderscheidene functies in de westflank merken wij het volgende op.

Wonen.

De door de provincie berekende capaciteit komt op een totaal van 25.000 woningen, als volgt onderverdeeld:

10.000 woningen rond Vleuten en De Meern;

10.000 woningen op het kassengebied;

5.000 woningen in Utrecht Hoge Weide.

Zoals hiervoor al is vermeld, wordt in het kader van het Startconvenant-VINEX onderzocht of woningbouw op het kassengebied een haalbare zaak is. Zoals altijd al door de provincie bepleit en kenbaar gemaakt in het provinciale aanhangsel bij het startconvenant is de woningbouwlocatie kassengebied uitwisselbaar met de woningbouwlocatie Rijnenburg. Mocht uit het haalbaarheidsonderzoek blijken, dat woningbouw op het kassengebied uitvoerbaar is, dan zal het kassenareaal naar de Harmelerwaard e.o. worden verplaatst. In de provinciale optiek dient rekening te worden gehouden met een nieuw duurzaam regionaal glastuinbouw-complex van minimaal 180 ha.

hetgeen bruto neerkomt op zo'n 450 ha.

Wij merken hierbij nog het volgende op. Indien blijkt, dat het kassengebied gehandhaafd dient te blijven en er dus naar Rijnenburg dient te worden uitgeweken, lijkt de realisering van de 5.000 woningen in Hoge Weide niet logisch. Deze bouwlocatie komt alsdan op een eiland te liggen, enerzijds afgeschermd door de A2 en het Amsterdam-Rijnkanaal en anderzijds door het kassengebied.

Wel dient een alternatieve locatie te worden gezocht voor de 5.000 woningen. De Structuurvisie Vleuten-De Meern heeft een capaciteit van ongeveer 15.000 woningen en indien de westgrens van de verstedelijking niet wordt afgeremd door het te verplaatsen glastuinbouwareaal zou in principe de gehele structuurvisie tot uitvoering kunnen worden gebracht.

Wij merken hierbij nog op, dat de provinciale begrenzing van het Groene Hart ruim ten westen van het dorp Vleuten is geprojecteerd, zodat in principe strijdigheid met het restrictieve beleid niet van toepassing is.

Nog een enkele opmerking ten aanzien van de grens van het Groene Hart. De nu getrokken lijn lijkt consequent. Het te verplaatsen kassengebied buiten het Groene Hart, de locatie Rijnenburg buiten het Groene Hart en de locatie Zenderpark buiten het Groene Hart.

Werken.

Ten oosten van De Meern (en ten westen en ten oosten van het bestaande bedrijventerrein Oudenrijn **nog steeds door de provincie aangeduid als Strijkviertel-west en -oost**) kunnen bedrijventerreinen worden ontwikkeld met een oppervlakte van respectievelijk 30 en 60 ha.

Daarnaast is op de locatie Lage Weide-west nog eens een locatie opgenomen met een oppervlakte van 90 ha.

Groenstructuren.

Uit de Hoofdbeleidslijn 2 trekken wij de conclusie, dat in de stedelijke invloedssfeer de recreatieve functies de voorkeur verdienen boven natuur en landbouw.

Onze gemeente is gelegen in een gebied dat geheel wordt gekenmerkt als vernieuwingslandschap. De voor de Randstadgroenstructuur (RSG) geplande recreatiegebieden en Staatsboswachterijen (SBW) zijn hierbij de belangrijkste bouwstenen van de nieuw te vormen landschapsstructuur. De historische geografie dient daarbij een belangrijk onderdeel te zijn van de cultuurhistorische en ruimtelijke kwaliteit.

Vleuten-De Meern valt grotendeels in het te verstedelijken gebied, daarnaast komt er Landelijk Gebied 1, 2 en 3 in beperkte hoeveelheden voor (zie plankaart).

Landelijk Gebied 1,

is landelijk gebied onder stedelijke invloed, zoals manege, sportvelden, volkstuinen, golfterreinen, intensieve dagrecreatie (als onderdeel van de RSG) en incidentele tuinbouw.

Landelijk Gebied 2,

landelijk gebied met intensief landelijk gebruik, zoals tuinbouw, fruitteelt, boomteelt, intensieve veehouderij, bestaande glastuinbouw, alsmede multifunctionele bosgebieden met verblijfsrecreatie (jachthavens, caravans en zomerhuisjes).

Landelijk Gebied 3,

landelijk gebied met grondgebonden landbouw, multifunctioneel bos of plassen, intensief recreatief medegebruik en neventak intensieve veehouderij.

Voor onze gemeente kan het landelijk gebied gesplitst worden in een gebied ten noorden en ten zuiden van de A12.

Het noordelijk deel is als verstedelijkingsgebied aangewezen. Opvallend is de ligging van de geleedingszone naast de A2. Deze sluit aan op de Ecologische Hoofdinfrastructuur (EHS). De geleedingszone bestaat uit de kerngebieden Haarzuilens en de griend en de natuurontwikkelingsgebieden die de kerngebieden verbinden.

Het gebied tussen Vleuten en Haarzuilens en ten zuiden van de A2 is benoemd als geleedingszone en daarmee beschikbaar voor invulling met de RSG.

Langs de A2 is een recreatieve en ecologische verbindingszone gedacht. De grienden dienen in stand te blijven, zulks in samenhang met de geplande waterwinning ter plaatse en verbonden te blijven met de ecologische verbindingszone.

Ter vermindering van de recreatieve druk op het buitengebied wordt aanbevolen om stadsparken meer dan voorheen in te gaan richten met slecht-weer accommodaties ten behoeve van de collectieve en individuele activiteiten voor alle leeftijdscategorieën. De geleidingszones van de EHS zijn aangemerkt als ontwikkelingszones voor bos- en recreatiegebieden.

Aanleg, binnen het stadsgewest Utrecht in het kader van de RSG, van zeer grote hoeveelheden groen in combinatie met enkele commerciële stedelijke elementen lijkt zeer wel mogelijk.

Het gebied ten zuiden van de A12 komt als verstedelijkingsgebied in aanmerking als het ten noorden van de A12 (gedeeltelijk) niet lukt.

Indien geen verstedelijking optreedt in de polder Heicop zal getracht worden een verbetering van de verkaveling tot stand te brengen, zulks in combinatie met de polder Reijerscop. Integraal waterbeheer ten behoeve van natuurontwikkeling is hierbij dan een belangrijk aandachtspunt. Verbetering van de waterkanten (oevers van hoofdwatgangen) moet eveneens bijdragen aan de totstandkoming en instandhouding van de ecologische infrastructuur (verbindingzone). In de polder Reijerscop is verbetering en handhaving van de kwel van belang voor de waterhuishoudkundige situatie.

De ecologische hoofdinfrastructuur past ook hier op de aanwezige geleidingszones. De geleidingszone omvat de beide polders Heicop en Reijerscop en de natuurontwikkelingsgebieden die de kerngebieden verbinden. De polder Heicop is gedeeltelijk als natuurkern aangewezen.

Uit het vorenstaande concluderen wij, dat het nu voorliggende ontwerp-streekplan met betrekking tot de landelijke gebieden in onze gemeente veel waarde hecht aan de Randstadgroenstructuur langs de A2, met behoud van de grienden, en waarbij de Ecologische Hoofdinfrastructuur gestalte moet krijgen. Er wordt daarbij ingespeeld op de bestaande kwaliteiten (landschappelijke, recreatieve, cultuurhistorische en, last but not least, natuurlijke kwaliteiten), welke verstrekt moeten worden ten behoeve van de Randstadgroenstructuur, waarmee de RSG het belangrijkste instrument vormt voor de vernieuwing van het landschap binnen onze gemeente.

Hoogwaardig Openbaar Vervoer.

Behalve de trein (uitbreiding van stations) zullen ook aanvullende en verbeterde tram- en of buslijnen onderdeel uitmaken van het HOV-net. In het streekplan kiezen de gedeputeerde staten eigenlijk voor de bus (minder duur en meer flexibel), anders gezegd (zie bladzijde 56): "Het is belangrijker meer goedkopere HOV-lijnen aan te leggen dan één dure."

Milieu-Effectrapport Woningbouwlocaties (M.E.R.).

Bestudering van de definitieve M.E.R. leert ons, dat deze op een aantal onderdelen is aangepast, waarbij de uitgewerkte ontwikkelingsvarianten voor wat betreft de gevolgen voor het milieu niet veel meer voor elkaar onderdoen. Het lijkt erop, dat de in de concept-M.E.R. getrokken conclusies afgezwakt zijn.

Nog steeds moet echter vastgesteld worden, dat een invulling van de westflank zonder bebouwing van het kassengebied en zonder de locatie Hoge Weide = de Structuurvisie Vleuten-De Meem op bijna alle fronten de andere ontwikkelingsvarianten verslaat, inclusief het M.M.A. (Meest Milieuvriendelijke Alternatief).

Op onderdelen blijven wij bezwaar hebben tegen de gevolgde rekenmethodes en de getrokken conclusies.

Geluid

In de M.E.R. wordt aangegeven, dat de berekende 50 dB(A) voor de A2 en de A12 ligt op respectievelijk 560 m en 540 m. In werkelijkheid zullen deze geluidzones op meer dan 1000 m van de weg liggen. Dit wordt veroorzaakt omdat bij de berekening vermoedelijk de totale verkeersstroom als één rijbaan is ingevoerd. Dit geeft echter voor wegen van 4 of meer rijstroken een totaal verkeerd beeld van de geluidssituatie. Hetzelfde geldt voor de berekende geluidbelasting op 100 m afstand van de weg. Deze zal ongeveer 65 dB(A) bedragen. Daarnaast is inmiddels gebleken, dat de rekenmethode zoals voorgeschreven in het reken- en meetvoorschrift als bedoeld in artikel 102 van de Wet Geluidhinder voor snelwegen met een groot aantal rijstroken een te gunstig beeld geeft van de geluidssituatie.

Voorts wordt in de M.E.R. aangegeven, dat de kosten voor het aanbrengen van geluidwerende voorzieningen voor de ontwikkelingsvariant I hoog

zijn en voor variant III matig. Gelet op de lengtes van de te realiseren schermen in beide situaties kan niet anders worden geconcludeerd dat dit juist andersom moet zijn.

Industrie.

In de M.E.R. is geen rekening gehouden met een eventuele zonering van het bedrijfsterrein Oudenrijn. Wel is de voorgenomen uitbreiding van het bedrijventerrein meegenomen.

Glastuinbouw.

In de M.E.R. wordt aangegeven, dat de verplaatsing van de glastuinbouw naar de Harmelerwaard e.o. ook enkele positieve effecten bezit doordat moderne technieken zullen moeten worden toegepast, waarbij de bodem, het grond- en oppervlaktewater en de lucht nauwelijks meer worden belast. Zo wordt er bijvoorbeeld vanuit gegaan, dat geen grondwater meer onttrokken zal worden.

Wij vragen ons af of dit bij de betrokken tuinders voldoende bekend is, aangezien die strengere milieu-eisen ingrijpende gevolgen zullen hebben voor de bedrijfsvoering.

Conclusies.

Wij onderschrijven in hoofdlijnen de uitgangspunten van het onderhavige ontwerp-Streekplan Utrecht. Uitgangspunten die in onze ogen kunnen worden gekwalificeerd als realistische uitgangspunten. Slechts die ontwikkelingen, waarvan met voldoende zekerheid kan worden aangenomen dat zij binnen de streekplanperiode concreet in beeld zullen komen, zijn in de tekst verwoord en op de plankaart gevisualiseerd.

Daarnaast moet echter niet uit het oog worden verloren, dat de provincie door mede-ondertekening van het Startconvenant-VINEX een aantal uitgangspunten op de tocht heeft gezet. Als voorbeeld noemen wij in dit kader, dat de provincie bereid is de Randstadgroenstructuur op het grondgebied van de gemeente Utrecht ten westen van de A2 te heroverwegen en ter plaatse verstedelijking mogelijk te maken (zie startconvenant onder 2.5).

Uiteraard maakt het provinciale aanhangsel ook een invulling mogelijk, zoals deze steeds door onze gemeente is voorgestaan en wel één conform de door uw raad vastgestelde Structuurvisie Vleuten-De Meern, zulks in combinatie met de Rijnenburg-optie.

Van groot belang is daarbij het in het kader van de VINEX-operatie gaande haalbaarheidsonderzoek, waarbij wij citeren uit het aanhangsel:

Vóór de ondertekening van een uitvoeringscontract dient overtuigend te zijn aangetoond dat de kosten van het alsdan overeen te komen verstedelijkingsmodel in voldoende mate worden gedekt door de reëel te verwachten opbrengsten, indien al tot een vorm van verevening kan worden gekomen, in combinatie met het rijksbod.

Tenslotte merken wij nog op, dat het niet uitgesloten moet worden geacht dat ook in R.B.U.-verband een voorstel zal worden geformuleerd met betrekking tot het onderhavige ontwerp-streekplan. Conform artikel 29 van de gemeenschappelijke regeling Regionaal Beraad Utrecht is als één der taken opgenomen: "het reageren op rijks- en provinciale nota's en plannen die voor de regio van belang zijn, voor zover deze betrekking hebben op de in artikel 28 (waarin genoemd ruimtelijke ordening) genoemde belangen en een of meer hierna te noemen taken;"

Uiteraard zullen wij u zodra daar meer over bekend is nader informeren.

Voorstel.

Wij stellen u voor in haar algemeenheid in te stemmen met de doelstellingen en uitgangspunten van het ontwerp-Streekplan Utrecht maar op de volgende punten bezwaar te maken en deze tijdig ter kennis te brengen van Provinciale Staten van Utrecht.

- Door ons is altijd gesteld, dat de verplaatsing van het kassenareaal een onnodige en te kostbare zaak is. Daarenboven ligt (lag) de Harmelerwaard e.o. in het Groene Hart en het VINEX-beleid is er juist op gericht dat Groene Hart te beschermen (zie ook Hoofdbeleidslijn 2).

Teneinde een integrale uitvoering van de Structuurvisie Vleuten-De Meern mogelijk te maken, dient te westelijke bebouwingscontour van het dorp Vleuten -waarbuiten in verband met het restrictieve beleid niet gebouwd

kan worden - te worden verzacht dan wel iets in westelijke richting te worden opgeschoven.

- Zoals hiervoor omschreven bezwaar aan te tekenen tegen enige gebruikte rekenmethodes en getrokken conclusies in het Milieu-Effectrapport.

De commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Volkshuisvesting is gehoord.

Vleuten, 10 december 1993

Burgemeester en wethouders van Vleuten-De Meern,	
De secretaris,	De burgemeester,
D.G.C. van der Spek	J. Westra

Gemeente Vleuten-De Meern 1993-208

De raad van de gemeente Vleuten-De Meern:

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 30 november 1993;

b e s l u i t :

In haar algemeenheid in te stemmen met de doelstellingen en uitgangspunten van het ontwerp-Streekplan Utrecht maar op de volgende punten bezwaar te maken en deze tijdig ter kennis te brengen van Provinciale Staten van Utrecht.

- Door ons is altijd gesteld, dat de verplaatsing van het kassenareaal een onnodige en te kostbare zaak is. Daarenboven ligt (lag) de Harmelerwaard e.o. in het Groene Hart en het VINEX-beleid is er juist op gericht dat Groene Hart te beschermen (zie ook Hoofdbeleidslijn 2).
- Teneinde een integrale uitvoering van de Structuurvisie Vleuten-De Meern mogelijk te maken, dient de westelijke bebouwingscontour van het dorp Vleuten - waarbuiten in verband met het restrictieve beleid niet gebouwd kan worden - te worden verzacht dan wel iets in westelijke richting te worden opgeschoven.
- Zoals in het voorstel omschreven bezwaar aan te tekenen tegen enige gebruikte rekenmethodes en getrokken conclusies in het Milieu-Effectrapport.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 21 december 1993.

De raad voornoemd,

De secretaris,

De burgemeester,

[Handwritten signature] L.b.

N.V. WATERLEIDINGBEDRIJF MIDDEN-NEDERLAND

POSTBUS 2124
3500 GC UTRECHT
Tel 030 487211
Fax 030 414953
Postbankrek 66000
Bank AMRO Utrecht
Rek nr 45 60 84 835

Provinciale staten van Utrecht
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

datum 11 januari 1994
zms kenmerk 94/642
Lw brief van
Lw kenmerk
bijlage
onderwerp

Dienst P...		13 JAN. 1994		47810230		
Inz...		-1731-22				
Stree...						
Kode	Staf	Dir	Fin	IS	RL	Tk

Ontwerp Streekplan Provincie Utrecht
en Milieu-Effectrapport (MER) Woning-
bouwlocaties Streekplan Utrecht

Geacht College,

Wij hebben kennisgenomen van uw ontwerp Streekplan Provincie Utrecht alsmede van het Milieu-Effectrapport (MER) Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht voor de grote bouwlocaties. De inhoud geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

3.4.2. Energie en leidingen

Wij stellen voor aan het onderdeel "Buisleidingen en straalverbindingen" de volgende tekst toe te voegen:

Transportleidingen ten behoeve van drinkwater

In de provincie Utrecht ligt een uitgebreid net van grote buisleidingen voor het distribueren van drinkwater. De uitvoering van de leveringszekerheidsplannen van drinkwater én het te verwachten stijgende verbruik ten gevolge van de beoogde grote woningbouwlocaties - al dan niet gepaard gaande met het stichten van grondwaterwinningen - zullen het aantal transportleidingen doen toenemen. Ook het realiseren van de winning van de alternatieve bron, het oevergrondwater, zal vanaf de winningslocaties een nieuwe transportleiding-infrastructuur tot gevolg hebben. Het provinciale beleid zal mede gericht moeten zijn op een goede ruimtelijke inpassing van de genoemde ontwikkelingen.

4.4.1 Bosbouw

Op pagina 127, vierde alinea, wordt vermeld dat tengevolge van de op de Utrechtse Heuvelrug plaatsvindende drinkwaterwinningen vooral de bosgebieden in de overgangsgebieden last hebben van droogteschade. Gelet op de complexiteit van de verdrogingsproblematiek is naar onze mening deze conclusie voorbarig. Er zijn nog onvoldoende gegevens bekend omtrent de oorzaken en de omvang van de verdroging op de Utrechtse Heuvelrug.

- In -

Ons kenmerk 94/642 vervolgblad 1

In uw Waterhuishoudingsplan is overigens aangekondigd dat hiernaar onderzoek zal worden verricht.

4.4.6. Afvalverwijdering

In deze paragraaf geeft u aan dat, ter vervanging van de stortplaats Weber, het gebied 't Klooster in Nieuwegein hiervoor een geschikte locatie is. Wij hechten eraan u nogmaals te wijzen op het WMN standpunt dat, gezien de huidige en toekomstige drinkwaterbelangen in dit gebied, een vuilstort niet gewenst is.

MEER bijlage 5.4

Algemeen:

- transportleidingen WMN ontbreken;
- De grondsamenstelling van de leidingstroken moet zodanig zijn dat de leidingen zonder gevaar voor verontreiniging van het drinkwater en aantasting en beschadiging van het leidingmateriaal, kunnen worden gelegd en onderhouden.

Wij stellen voor aan de in de bijlage genoemde locaties de hieronder vermelde tekst toe te voegen.

Vleuten - De Meern:

Bij realisering van woningbouw moet rekening worden gehouden met een nieuw te situeren pompstation Vleuten met drinkwatertransportleidingen.

NB. Naar onze mening zijn de in dit onderdeel gehanteerde leidingmaten niet correct weergegeven.

Kassengebied/Hoge- en Lage Weide, Rijnenburg, Houten, Hooglanderveen en Hoogland-West:

Bij realisering van woningbouw moet rekening worden gehouden met nieuw te situeren drinkwatertransportleidingen. In Hoogland-West zal eveneens rekening moeten worden gehouden met het nieuw te stichten pompstation Eemdijk.

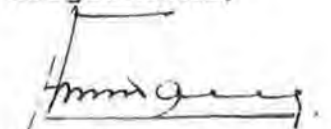
Tenslotte merken wij nog op dat in het ontwerp is uitgegaan van het Grondwaterbeschermingsplan provincie Utrecht 1988 en van de Verordening grondwaterbescherming provincie Utrecht 1988. Naar ons inmiddels is bekend geworden, heeft uw college op 15 december jl. het Uitwerkingsplan grondwaterbeschermingsgebieden provincie Utrecht 1993 - 1997, alsmede de Provinciale milieuverordening Utrecht 1994 vastgesteld. In dat kader verzoeken wij u het ontwerp Streekplan Provincie Utrecht aan te passen.

Ons kenmerk 94/642 vervolgblad 2

Ook de bij het ontwerp behorende Belemmeringenkaart milieubeschermingsgebieden is verouderd en dient derhalve te worden geactualiseerd aan de hand van de Overzichtskaart beschermingsgebieden van het Uitwerkingsplan grondwaterbeschermingsgebieden provincie Utrecht 1993 - 1997.

In de veronderstelling u met het bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd en in afwachting van uw reactie, verblijven wij,

hoogachtend,

ir. F.A. van Dam,
directeur

GEMEENTE MAARSSSEN

Correspondentie-adres:
Postbus 11
3600 AA Maarssen
Telefoon: (03465)-94211
Fax : (03465)-94270

Aan Provinciale Staten
van Utrecht
Postbus 80300

3508-TH-Utrecht
Dienst Ruimte en Plan
17 JAN 1994
143122
KODS: 3508-TH-143122
KODS: 3508-TH-143122

Uw brief van :
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : RG/3105
Bijlage(n) :
Dienst : ruimtelijke ontwikkeling en beheer
Afdeling : planontwikkeling
Behandeld door : R.D. Garritsen
Doorkiesnummer : 94389
VERZONDEN 14 JAN 1994
Maarssen, 14 januari 1994
Onderwerp : ontwerp-Streekplan Utrecht en MER Woningbouw-
lokaties Streekplan Utrecht

Geachte dames en heren,

Het ontwerp-Streekplan Utrecht en de MER Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht toegezonden bij bovenvermeld schrijven geven ons college aanleiding tot het indienen van bezwaren tegen beide plannen. Achtereenvolgens zullen wij op de afzonderlijke onderdelen waartegen wij bezwaren hebben ingaan.

Deze bezwaren vormen een aanvulling op de gezamenlijke reactie die wij met de gemeenten die samenwerken in R.B.U.-verband indienen.

I Begrenzing bebouwingscontour

Op de ontwerp-streekplankaart zijn de ruimtelijke restricties globaal gevisualiseerd door middel van contouren rond de kernen en bedrijfsterreinen. Daarbij wordt aangegeven dat deze contouren over het algemeen de bestaande kern met de eventueel nog te ontwikkelen restcapaciteiten op grond van lopende plannen omvatten. Buiten inbreidingsmogelijkheden zijn nieuwe uitbreidingsmogelijkheden in beginsel niet voorzien voor de kernen vallend onder het (aangescherpt) restrictief beleid voor o.a. het Groene Hart. Maarssen wordt, behoudens de kern Tienhoven, daartoe niet gerekend blijkens afbeelding 2 op bladzijde 26, maar behoort tot het zoekgebied voor nieuwe stads-gewestelijke verstedelijking.

Met gebruikmaking van de passieve afwijkingsbevoegdheid kan medewerking verleend worden aan het overschrijden van deze ruimtelijke contour, mits sprake is van geheel nieuwe inzichten die van gemeentewege aangevoerd dienen te worden.

R0931214/hdb10

voortkomende "Masterplan Fiets" van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat.

IX Milieu-aspecten

In de MER Woningbouwlokaties is naar ons oordeel onvoldoende onderzocht wat de effecten zijn van de grootschalige woningbouw rond Vleuten/De Meern voor de infrastructuur en de geluidsoverlast met betrekking tot de gemeente Maarssen. Verwacht mag worden dat de verkeersintensiteit op de Verbindingsweg en de Straatweg richting Utrecht v.v. aanzienlijk zal toenemen alsmede het verkeer op het traject Verbindingsweg - Floraweg richting Zuilense Ring/A2 v.v. De toenemende verkeersdruk zal daarbij tevens leiden tot meer geluidsoverlast.

In de MER Woningbouwlokaties is voorts geen aandacht besteed aan de in het ontwerp-Streekplan (blz. 56) opgenomen optie om de Zuilense Ring door te trekken naar de grootschalige bouwlokatie Vleuten/De Meern.

De Zuilense Ring zal, onafhankelijk van de vraag of deze wordt doorgetrokken, een zwaardere verkeersbelasting ondervinden. Met name de wijk Zandweg-Oostwaard met een geluidscherm dat niet is gedimensioneerd op een vergaande groei van de verkeersintensiteit, zal aan kwaliteit van woon- en leefmilieu inboeten. Deze effecten zijn niet belicht in de MER. De effecten voor de aan de Zuilense Ring gelegen woonwijken van Maarssenbroek en Zandweg-Oostwaard zullen bij de rapportage dienen te worden betrokken.

X Conclusie

Wij verzoeken u het Streekplan gewijzigd vast te stellen met inachtneming van de door ons aangegeven aanpassingen op het plan. Voorts dringen wij er bij u op aan de MER Woningbouwlokaties aan te vullen met een onderzoek naar de consequenties voor de gemeente Maarssen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Maarssen,

De secretaris,

De burgemeester,

(A.G.J. van der Haar)

(O. Feitsma)

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht

16 februari 1994

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Woningbouwlocaties Streekplan

Utrecht / [Commissie voor de milieu-effectrapportage]. -

Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-635-2

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Utrecht (provincie) /
woningbouwlocaties ; Utrecht (provincie).

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde Staten van
de provincie Utrecht
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

uw kenmerk
RR/RPO

uw brief
d.d. 28 oktober 1993

ons kenmerk
U131-94/Sc/yh/390-136

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER Woning-
bouwlocaties Streekplan Utrecht

doorkiesnr.

Utrecht,
16 februari 1994

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet Milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie heeft waardering voor de overzichtelijke wijze waarop veel milieu-informatie in het MER en de bijbehorende rapporten is bijeengebracht. Zij signaleert in haar advies echter tegelijkertijd tekortkomingen in het MER op een viertal essentiële onderdelen. Deze zijn naar de mening van de Commissie dermate belangrijk dat een aanvulling op het MER nodig is alvorens dat rapport kan dienen als toereikende onderbouwing voor het streekplan. De bedoelde onderwerpen zijn in het bijgaande advies vermeld met aanbevelingen over de wijze van aanvulling. Daarnaast vraagt de Commissie nog uw aandacht voor het volgende.

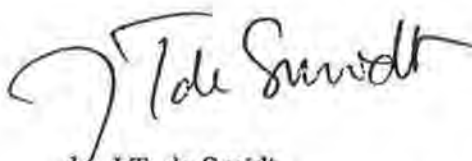
Voor de ontwikkeling van het streekplan spelen verschillende beleidsdocumenten op nationaal en provinciaal niveau (met name VINEX, startconvenant VINEX Verstedelijking Stadsgewest Utrecht, Perspectievenschets Ruimtelijke Ordening 2015 en Overlegnota van Schets naar Plan) een belangrijke rol. Deze documenten zijn alle zonder toepassing van m.e.r. tot stand gekomen. In het MER voor het ontwerp-streekplan is er mee volstaan naar die beleidsdocumenten te verwijzen zonder duidelijke uitleg over de wijze waarop de diverse essentiële uitgangspunten tot stand zijn gekomen en zonder onderbouwing met milieu-argumenten. Opvallende voorbeelden hiervoor zijn de toevoeging van het voorkeursalternatief III in een gevorderd stadium van de opstelling van het MER en het buiten beschouwing laten van de locatie Schalkwijk voor de periode na 2005.

De Commissie stelt vast dat daarmee de ruimte voor toepassing van m.e.r. bij het streekplan ten onrechte is ingeperkt.

Op 8 februari 1994 maakten het rijk, de provincie Utrecht en het Regionaal Beraad Utrecht (RBU) bekend een onderhandelaarsaccord te hebben gesloten als tussenstap naar het definitieve uitvoeringscontract over de VINEX-verstedelijkingsopgave voor de regio Utrecht. Het accoord maakt afspraken over de bouw van 31.600 woningen in de regio Utrecht waaronder 20.000 woningen in de ontwikkelingsrichting Utrecht/Vleuten-De Meern, 5.600 woningen in bestaand stedelijk gebied en 6.000 woningen in Houten-Zuid. Het accoord loopt daarmee vooruit op de vaststelling van het streekplan. In de toetsing heeft de Commissie de resultaten van dit accoord niet betrokken, omdat zij slechts kan beoordelen wat haar is aangeboden als behorende bij het MER voor het streekplan. Het accoord heeft de essentie van m.e.r. buitenspel gezet door de gevolgen voor het milieu bij de keuze tussen alternatieven in het kader van de m.e.r.-procedure buiten beschouwing te laten.

Gaarne zal de Commissie vernemen hoe u van dit advies gebruik maakt, voordat u tot besluitvorming overgaat.

Hoogachtend,

dr. J.T. de Smidt,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport
Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht.

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Utrecht door de
Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht

de secretaris

drs. J.J. Scholten

de voorzitter

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 16 februari 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1 Inleiding	1
2 Oordeel over het MER en aanbevelingen voor aanvulling	2
2.1 Hervestiging van glastuinbouw uit Vleuten-De Meern	2
2.2 Doorkijk na 2005	3
2.3 Alternatieven	4
2.4 Verkeer en vervoer	7

BIJLAGEN

- 1 Brief van het bevoegd gezag d.d. 28 oktober 1993 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
- 2 Tekst openbare bekendmaking in de Staatscourant, nr. 208 d.d. 29 oktober 1993
- 3 Projectgegevens
- 4 Lijst van inspraakreacties en adviezen
- 5 Overige opmerkingen over het MER

Het provinciaal bestuur van Utrecht heeft het voornemen voor het gehele grondgebied van de provincie een nieuw streekplan vast te stellen. Daarin is onder meer aan de orde de aanwijzing van bouwlocaties voor in totaal 46.000 woningen voor de periode 1995-2005. Van dit aantal moeten ongeveer 30.600, respectievelijk 12.200 woningen in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort worden ondergebracht. Omdat het streekplan het eerste ruimtelijk plan is dat voorziet in de vastlegging van deze bouwlocaties, dient voor dit onderzoek van het Streekplan milieu-effectrapportage (m.e.r.) te worden uitgevoerd. In het kader van de Wet milieubeheer zijn Provinciale Staten van Utrecht zowel bevoegd gezag als initiatiefnemer bij deze m.e.r.

Per brief van 28 oktober 1993 (zie bijlage 1) heeft de provincie de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER). Het MER, de samenvatting en de bijlagen alsook het ontwerp-streekplan werden op 29 oktober 1993 bekendgemaakt (zie bijlage 2). Gelegenheid tot inspraak werd geboden in de periode van 1 november 1993 tot en met 14 januari 1994. Informatie-avonden in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort werden gehouden op respectievelijk 30 november en 2 december 1993.

Het hierbij uitgebrachte toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. Deze werkgroep is dezelfde werkgroep die op 20 februari 1992 een advies voor richtlijnen voor het MER opstelde en vervolgens op 5 april 1993 een advies voor aanvullende richtlijnen uitbracht. De samenstelling van deze werkgroep en overige projectgegevens zijn vermeld in bijlage 3 bij dit advies. De werkgroep vertegenwoordigt de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies aangeduid als "de Commissie".

Bij de opstelling van dit advies heeft de Commissie de (13) van het bevoegd gezag ontvangen schriftelijke adviezen, commentaren en opmerkingen in beschouwing genomen (bijlage 4). Voor zover relevant geacht, is in voetnoten naar deze inspraakreacties verwezen. De informatie-bijeenkomsten die door de provincie werden belegd op 30 november en 2 december 1993 in respectievelijk Utrecht en Amersfoort leverden geen opmerkingen over het MER op.

De opbouw van dit toetsingsadvies is als volgt. In hoofdstuk 2 wordt een algemeen oordeel gegeven over de kwaliteit van het MER en bijbehorende rapporten voor de besluitvorming over het streekplan met aanbevelingen over de wijze waarop de geconstateerde tekortkomingen in het MER behandeld kunnen worden. In een aparte bijlage (bijlage 5) worden nog enkele andere opmerkingen gemaakt die van belang kunnen zijn voor de verdere besluitvorming.

Het MER inhoudende het Hoofdrapport, de Samenvatting van het MER, kaartbijlagen en twee Basisrapporten bevat veel milieu-informatie, die is gepresenteerd in een overzichtelijke vorm, verdeeld over de diverse rapporten. Ondanks de grote hoeveelheid milieu-informatie die aldus is bijeengebracht, zijn verschillende essentiële aspecten onderbelicht en dus onduidelijk gebleven. Deze aspecten zijn naar de mening van de Commissie dermate belangrijk dat zij aanvulling behoeven alvorens gesteld kan worden dat het MER kan dienen als toereikende onderbouwing met milieu-informatie voor de vaststelling van het streekplan¹. Het gaat met name om de volgende vier onderwerpen.

2.1 Hervestiging van glastuinbouw uit Vleuten-De Meern

Het streekplan dient een uitwerking te geven van het rijksbeleid in het provinciaal beleid, en wel in relatie tot eerder geformuleerd beleid in de provincie. In dit opzicht heeft het MER te maken met de strijdigheid tussen enerzijds de vaststelling van ontwikkelingsrichting Vleuten-De Meern met ca. 20.000 woningen in de periode tot 2005 in de PKB-Nationaal Ruimtelijk Beleid (verbonden aan de VINEX) gevolgd door het startconvenant VINEX Verstedelijking Stadsgewest Utrecht (van maart 1993) met verplaatsing van het kassengebied Vleuten-De Meern naar de Harmelerwaard en omgeving² en anderzijds de wens neergelegd in het eindrapport van de Stuurgroep Groene Hart van 1992 betreffende een onbebouwde groene geleidingszone tussen Harmelen en Vleuten-De Meern van circa 2 km.

Uiteraard is de PKB in dit verband een belangrijk gegeven. Anderzijds is ook het zoveel mogelijk tegen aantasting vrijwaren van het groene hart een belangrijke natuur- en landschapsdoelstelling in het rijks- en provinciale ruimtelijk beleid. Een confrontatie van beide visies in het MER en een daaraan verbonden afweging beschouwt de Commissie als wenselijk.

In het MER zijn deze voornemens onvoldoende met elkaar geconfronteerd en uitgewerkt. Weliswaar is in het voorkeursalternatief III en het zogeheten Natuuralternatief rekening gehouden met de verplaatsing van het bestaande kassengebied uit Vleuten-De Meern, maar daarbij is steeds uitgegaan van verplaatsing naar het gebied van de Harmelerwaard en omgeving waarvoor een areaal van netto circa 180 ha benodigd zou zijn. **Naar de mening van de Commissie moet het MER daarnaast aangevuld worden met een beschouwing omtrent andere verplaatsingsmogelijkheden waarbij respectievelijk 0, 60 en 120 ha in de Harmelerwaard zouden worden geprojecteerd.** Dit vanwege de aard van deze in het Groene Hart gelegen locatie en de grote onzekerheid over de feitelijke behoefte aan hervestiging in de Harmelerwaard en omgeving³. De aanpak volgens de hervestigingsmogelijkheden van 180 tot en met 0 ha in de Harmelerwaard en omgeving zou ook in lijn zijn met het MER

1 Zie ook inspraakreactie nummer 3 (bijlage 4).

2 Zie inspraakreacties nummers 1, 2 (bijlage 4).

3 Zie inspraakreactie nummer 10 (bijlage 4).

dat momenteel wordt opgesteld door het Regionaal Beraad Utrecht voor het Intergemeentelijk Structuurplan dat die problematiek behandelt voor het Stadsgewest Utrecht⁴].

De aanbevolen aanpak zou tevens beantwoorden aan het onderdeel van de aanvullende richtlijnen voor het MER (vastgesteld op 27 april 1993), waarin over het voornemen het kassengebied Vleuten-De Meern te verplaatsen naar de Harmelerwaard en omgeving de volgende vragen werden gesteld:

- Hoe past het voornemen in het landelijke- en streekplanbeleid onder andere met betrekking tot het Groene Hart?
- Welke andere locaties zijn in beschouwing genomen en waarom is de voorkeur naar genoemde locatie uitgegaan?
- Welke besluiten moeten nog worden genomen om de verplaatsing te realiseren en hoe wordt de verplaatsing georganiseerd (individueel of collectief)?
- Welke ruimte is er nog om op basis van de resultaten van het MER op het voornemen tot verplaatsing terug te komen?

2.2 Doorkijk na 2005

Een streekplan behoort ook de eventuele ontwikkelingsmogelijkheden voor woningbouw na afloop van de planperiode tot aan een bepaalde horizon te beschouwen, zoals in de Perspectievenwet Ruimtelijke Ordening 2015 van de provincie (vastgesteld in 1991). Dat is o.a. nodig om te kunnen voorkomen dat op de lange termijn een stagnatie zal optreden in de vervulling van de woningbouwbehoefte vanwege de lange voorbereidingstijd die grote woningbouw- en infrastructuurprojecten vergen.

Het MER geeft geen duidelijk zicht op de ontwikkelingen na de planperiode (na 2005)⁵. Het gaat hierbij om de opvang van de na de planperiode benodigde woningbouw binnen de grenzen van de provincie Utrecht of daarbuiten (in Flevoland en Gelderland). In paragraaf 2.5 van het Hoofdrapport MER worden de ontwikkelingsmogelijkheden kort aangestipt. Daarin wordt geconcludeerd dat voor de opvang van een deel van de geraamde woningbehoefte tot 2005 en ook voor de periode na 2005 geen ruimtelijke mogelijkheden binnen de provincie Utrecht aanwezig zijn. Paragraaf 2.5 van het MER vervolgt met te stellen dat noodgedwongen dit tekort dient te worden geaccepteerd, tenzij in aangrenzende gebieden additionele opvangcapaciteit voor woningbouw kan worden gevonden (Flevoland en/of Gelderland). Een geargumenteerde beschouwing over de ruimtelijke en bestuurlijke mogelijkheden van een opvangcapaciteit buiten de provincie ontbreekt echter in het MER. Er wordt slechts verwezen naar de tekst van het Ontwerp-Streekplan en de daarbij behorende "Ontwikkelingskaart na 2005" op pagina 167. Daardoor is niet duidelijk of een "Utrechts" woningbouwprogramma inderdaad in Flevoland of Gelderland kan worden gerealiseerd en zo ja, volgens welk tijdschema. Evenmin is aangegeven of de

4 Inspraakreactie nummer 3, (bijlage 4) wijst op het gebrek aan duidelijkheid over de relatie van dit m.e.r. met de m.e.r. ten behoeve van het Intergemeentelijk Structuurplan van het RBU.

5 Zie inspraakreactie nummer 2 (bijlage 4).

infrastructuur van het verkeer en vervoer daarop berekend is. Zelfs is niet duidelijk gemaakt waarom een "overloop" van woningbouw uit het stadsgewest Utrecht wél in Flevoland zou kunnen worden ondergebracht en niet in de beter bereikbare regio Amersfoort. Het MER stelt namelijk- overigens zonder motivering- als uitgangspunt (bladzijde 4.2) dat de woningmarkten bij Utrecht en Amersfoort onderling niet uitwisselbaar zijn.

Het ontwerp-streekplan geeft aan (op bladzijde 43), op basis van de visie van het gebrek aan ruimtelijke mogelijkheden binnen de provinciegrenzen voor grootschalige woningbouw, dat het raadzaam wordt geacht rekening te houden met de zogenoemde Flevoland-optie in de periode 2000-2005 met een totaal van circa 3000 woningen (zie ook Hoofdrapport MER, pagina 2.6). De mogelijkheid van opvang buiten de provincie Utrecht strookt niet met het Startconvenant VINEX dat stelt dat voor de periode 2005-2015 Nieuwegein (waaronder de locatie Rijnenburg) en Houten (waaronder Schalkwijk) gezien worden als nader af te wegen ontwikkelingsrichtingen. Ook het RBU houdt in de opzet van het intergemeentelijk structuurplan rekening met verdere ontwikkeling na 2005 van nieuwe locaties in het Stadsgewest⁶).

De Commissie acht daarom als aanvulling op het MER een goed geargumenteerde beschouwing van de diverse ruimtelijke mogelijkheden en moeilijkheden voor de periode na het jaar 2005 met inbegrip van het tijdsaspect nodig. Zij wijst erop dat het bij een eventuele stagnatie niet alleen om een verstoring van de woningmarkt gaat. Immers, als in de toekomst ruimtelijke en bestuurlijke problemen zouden dwingen tot geforceerde beslissingen, is het gevaar niet denkbeeldig dat tot bouwlocaties moet worden besloten zonder dat de voor het milieu minst schadelijke oplossingen voldoende meegewogen kunnen worden. In dit verband wordt gewezen op de voorspelling over de autonome ontwikkeling in § 5.7.3 van het Hoofdrapport waarin staat dat als de grootschalige woningbouw niet plaatsvindt, verschillende gemeenten in de provincie toch zullen trachten een deel van de woningbehoefte op te vangen door kleinschaliger woningbouw in elke gemeente afzonderlijk.

2.3 Alternatieven

In het MER is getracht op systematische wijze alternatieven te ontwerpen, een streven dat op zich door de Commissie wordt gewaardeerd. Er zijn echter kritische opmerkingen te maken over de inhoud van de alternatieven en over de samenstelling van de verzameling alternatieven die in dit MER op hun milieu-effecten worden onderzocht.

De Commissie is van oordeel dat de alternatieven, zonder duidelijke noodzaak, op een te hoog abstractie-niveau zijn ontwikkeld. Alle in beschouwing genomen deelgebieden worden belegd met een homogeen veronderstelde stedelijke occupatie, met een gemiddelde taakstellende dichtheid. De geprononceerde rol van de markt bij het realiseren van de woningbouw (aandeel circa 70%) zal het echter moeilijk maken de taakstellende gemiddelde dichtheid van 33,3 woningen/ha (bruto) te halen. Dit is in het MER niet als probleem onderkend.

6 Zie ook inspraakreactie nummer 9 (bijlage 4).

De gevolgen van een lagere dichtheid op de locatie-problematiek kan, zeker in het licht van provinciaal beleid, aanzienlijk zijn.

Nergens is, bij voorbeeld aan de hand van ontwikkelingsprofielen, een uitspraak gedaan over mogelijke verschillen in dichtheid voor de diverse locaties, met name over de consequenties daarvan voor de stedenbouwkundige opzet. Een daarop gerichte visie alsmede daaraan verbonden meer of minder globale richtlijnen ontbreken. Naar de mening van de Commissie zijn die echter nodig om het locale en interlocale ruimtelijk beleid zo te kunnen sturen dat de relevante milieubelangen tot hun recht komen. Woondichtheden zijn niet alleen van invloed op de structuur van de ontsluiting voor het verkeer en het openbaar vervoer maar ook op de modal split, - een belangrijk element in het Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer. Ze zijn ook nauw verbonden met de keuze tussen bijvoorbeeld milieuzuinig bouwen en meer ecologisch gericht bouwen. Verder beïnvloeden zij de getalsverhouding tussen sociale woningbouw en de bouw van andere typen van woningen. In bijzondere mate betreft dat de ontwikkelingsrichting Vleuten-De Meern. Het uitkopen van glastuinbouw zal immers veel geld vergen en zodoende wellicht dwingen tot de bouw van een meer dan evenredig aantal premie-koop en vrije sector woningen; de locale woningmarkt kan echter maar een bepaald percentage vrije sector woningen opnemen. Het simpelweg uitgaan van één (homogene) dichtheid brengt in de ogen van de Commissie het bezwaar mee dat bepaalde secundaire effecten van woningbouw die tot verandering in het landschap kunnen leiden, b.v. in de groene uitloop gebieden, buiten beeld blijven. Het heeft voorts tot gevolg gehad dat mogelijkheden om mitigerende maatregelen te treffen, in relatie tot een bepaalde stedenbouwkundige opzet, niet zijn onderzocht. Bij voorbeeld zal het in een deelgebied met een lage dichtheid beter mogelijk zijn om cultuurhistorisch en/of ecologisch waardevolle elementen in het stedelijk weefsel op te nemen dan in een dichter bebouwd woongebied.

Mede door het achterwege laten van een "invulling" van de deelgebieden, hoe globaal ook, ontstaat het beeld dat de alternatieven losse verzamelingen van deelgebieden blijven die weliswaar afzonderlijk op een aantal milieu-effecten zijn onderzocht maar als geheel niet (hoeven te) leiden tot consistente stadsgewestelijke modellen.

Zelfs voorbijgaande aan dit bezwaar zijn de uiteindelijk gekozen thema's weinig overtuigend uitgewerkt.

Het natuuralternatief scoort zo slecht op 'natuur' dat het beter 'energie en grondstoffenmodel' genoemd had kunnen worden als het echt bijna identiek is met dit model (zoals op pagina 6.22 van het Hoofdrapport wordt vermeld) ware het niet dat de score ten opzichte van verkeer en vervoer van dit alternatief daarvoor te slecht is. De naamgeving in relatie tot de score komt de overtuigingskracht van het rapport niet ten goede. Het verdient aanbeveling het alternatief te schrappen.

Dit heeft wel als nadeel dat het 'Kosten-alternatief' als enige thematische alternatief overblijft terwijl het kostenaspect niet als een thema beschouwd kan worden. In feite is het een toetsingscriterium aan de hand waarvan de overige alternatieven mede vergeleken hadden kunnen worden. (Overigens worden onder de kostenfactoren de ontwikkelings- en exploitatie kosten gemist voor de

ontsluiting met hoogwaardig openbaar vervoer in de ontwikkelingsrichting Rijnenburg die een prominent onderdeel is van het kostenalternatief⁷⁾].

De wijze waarop het meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) is uitgewerkt in het MER roept eveneens bezwaren op. Dit over drie ontwikkelingsrichtingen in de stadsregio Utrecht verbrokkelde alternatief (Vleuten- De Meern, Rijnenburg en Houten-Zuid) kan nauwelijks een samenhangende stadsgewestelijke configuratie geven. De aanwijzing van slechts twee blokken (R3 en R6) is niet gunstig voor het ontwikkelen van een doeltreffende openbaar vervoer verbinding in dat deel van de regio Utrecht. In het MMA is geen rekening gehouden met een verplaatsing van de glastuinbouw uit Fleuten-De Meern; een dergelijke verplaatsing is in het MER slechts opgenomen in het voorkeursalternatief III en het zogeheten Naturalalternatief. Ook is in het MMA onvoldoende rekening gehouden met een milieuvriendelijke inpassing van allerlei milieuknelpunten in de verschillende ontwikkelingsrichtingen, zoals b.v. de ontsluiting door middel van openbaar vervoer en verbindingen voor snel en langzaam verkeer, het voorkomen van veel cultuurhistorische waarden in de blokken H1 tot en met H4 in Houten-Zuid, de barrierewerking van de A1 en A28, van het klaverblad Hoevelaken en van de spoorlijn Amersfoort-Zwolle alsook de aanwezigheid van oude afvalstortplaatsen in Hooglanderveen⁸⁾.

Het MER dient daarom aangevuld te worden om het MMA te presenteren als uitvoeringsmogelijkheid die voldoende realiteitswaarde bezit om gelijkwaardig te kunnen zijn aan de drie voorkeursalternatieven.

In deze aanvulling dient rekening te worden gehouden met de problematiek van hervestiging van de glastuinbouw uit Fleuten-De Meern en aan mogelijke ontwikkelingen na 2005 zoals hiervoor beschreven in de paragrafen 2.1 en 2.2 van dit advies. Wat de hervestigingsproblematiek van de glastuinbouw betreft, betekent dit concreet dat in de uitwerking van het MMA aandacht wordt besteed aan een ontwikkeling zonder verplaatsing van de glastuinbouw uit Fleuten-De Meern (zoals aangegeven in het MER in § 9.2 van het Hoofdrapport) en aan een ontwikkeling met verplaatsing van de glastuinbouw naar elders dan in de Harmelerwaard en omgeving (de nul - optie voor de Harmelerwaard, zoals aangegeven in § 2.1 van dit advies).

In de opstelling van dit MMA behoren de milieuknelpunten, zoals hiervoor aangegeven, ingepast te worden en moet worden nagegaan welke positieve kwaliteiten, die in een stadslandschap tot ontwikkeling gebracht kunnen worden zoals cultuurhistorische elementen en potenties voor natuurontwikkeling, tot hun recht kunnen komen.

Als zou blijken dat de zoekruimte voor dit MMA wat ruimer genomen zou moeten worden om bijvoorbeeld te kunnen komen tot een samenhangend stadsgewestelijk model, dan kan dat gebeuren door gebruik te maken van de bevindingen van de studie die is ondernomen in opdracht van de Stichtse Milieu Federatie en het Utrechts Landschap⁹⁾.

7 Inspraakreactie nummer 3 (bijlage 4).

8 Zie inspraakreactie nummer 13 (bijlage 4).

9 "Waar wonen"? een onderzoek naar een meest milieuvriendelijk alternatief binnen het MER Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht; zie inspraakreactie nummer 7 (bijlage 4).

2.4

Verkeer en vervoer

De behandeling van de verkeer - en vervoerproblematiek in het MER laat te wensen over. **Aanvulling van het MER is nodig op de volgende drie punten:**

1. De groeipercentages voor het autoverkeer die in de prognoseberekningen zijn gebruikt, zijn vertalingen van de doelstellingen uit het Tweede Structuurschema Verkeer en Vervoer. In het MER dient te worden aangegeven op welke wijze de provincie de taakstellende groeipercentages (op streekplanniveau) denkt te bereiken. Daarbij gaat het om het aangeven van concrete sturingsinstrumenten op streekplanniveau (bijvoorbeeld benodigde openbaar vervoer infrastructuur, hogere bebouwingsdichtheden rondom stations en halteplaatsen voor het openbaar vervoer, de locatie van bedrijfsterreinen, mobiliteitsbeperkende maatregelen).
2. Per alternatief moet worden aangegeven van welke verkeer- en vervoerinfrastructuur is uitgegaan (zie de vastgestelde richtlijnen van maart 1992, pagina 6) en hoe de geplande infrastructuur zich verhoudt tot de gedachte stedenbouwkundige structuur (bebouwingsdichtheden, locatiekeuzes van bedrijfsterreinen) en wat de invloed van de geplande verkeer- en vervoerinfrastructuur is op de verdeling van de verplaatsingen over de vervoerwijzen¹⁰].
3. In de MER moet een beschouwing worden opgenomen over de verkeer- en vervoereffecten (positief en negatief) van de realisatie van 3000 woningen tot aan 2005 in Flevoland en/of Gelderland en van de opvang na 2005 (zie ook § 2.2 van dit advies)¹¹].

10 Zie inspraakreacties nummers 3, 7 (bijlage 4).

11 Zie inspraakreacties nummers 7, 8 (bijlage 4).

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het milieu-effectrapport
Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht

(bijlagen 1 t/m 5)

BIJLAGE 1

**Brief van het bevoegd gezag d.d. 28 oktober 1993 waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen**

PROVINCIE :: UTRECHT

Dienst ruimte en groen

Gefileerd 15
Utrecht
Telefoon 030-5891111
Telefax 70306
Fax 030-522564

Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan Commissie voor de Milieu-effectrapportage
Arthur van Schendellaan 800
3511 ML UTRECHT

 Commissie voor de milieu-effectrapportage	
ingekomen:	1 NOV. 1993
nummer:	1501-93
dossier:	390-104 2/m 112 + 105
kopie naar:	Ex-Sch-12-51

Datum 28 oktober 1993
Nummer
Uw brief van
Uw nummer
Bijlage diversen

Afdeling RR/RPO
Referentie G.J.Slag
Doodiesnr. 030 - 583250
Onderwerp adviesaanvraag cfr.
Wet milieubeheer m.b.t.
MER Woningbouwlocaties
streekplan Utrecht

Met ingang van 1 november a.s. wordt het ontwerp-streekplan Utrecht en het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht formeel terinzage gelegd. In de bijgevoegde streekplanbrochure treft u daarover informatie aan.

Overeenkomstig de Wet milieubeheer stellen wij u in de gelegenheid om aan provinciale staten van Utrecht advies uit te brengen met betrekking tot het MER Woningbouwlocaties streekplan Utrecht. Wij verzoeken u daarbij de wettelijke adviestermijnen in acht te nemen.

Het MER en het ontwerp-streekplan Utrecht treft u bijgaand aan. Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met het bureau planontwikkeling, de heer R.H. Polman (tel. 030-583247).

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

drs. G.J. Slag
hoofd bureau planontwikkeling

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 208 d.d. 29 oktober 1993

PROVINCIE :: UTRECHT

Bekendmaking

ONTWERP STREEKPLAN UTRECHT

Het bestuur van de Provincie Utrecht legt vanaf 1 november 1993 tot en met 14 januari 1994 het ontwerp-streekplan Utrecht ter visie. Dit ontwerp-streekplan geeft in grote lijnen voor de periode tot het jaar 2005 aan in welke gebieden in de provincie Utrecht nieuwe woningen en bedrijven moeten komen, waar de landbouw zich verder kan ontwikkelen, welk gebied geschikt is voor recreatie en waar de natuur nieuwe kansen krijgt. Ruimtelijke plannen van gemeenten, zoals bestemmingsplannen, worden aan een streekplan getoetst. Ten behoeve van het ontwerp-streekplan is ook een Milieu-Effectrapport (MER) Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht opgesteld voor de geplande grote bouwlocaties. Met dit MER wordt inzicht gegeven in de milieu-effecten bij realisering van deze woningbouwlocaties. Het MER dient voor Provinciale Staten als milieu-informatiebron bij het maken van keuzes voor de grote woningbouwlocaties.

Informatie-avonden

Over het ontwerp-streekplan en het MER organiseert de provincie Utrecht een viertal informatie-avonden. Tijdens deze avonden zullen provinciebestuurders en ambtenaren een toelichting op het ontwerp-streekplan en het MER geven en kunt u eventuele vragen stellen.

De informatie-avonden vinden plaats op:

- * donderdag 25 november, Het Arsenaal, Groenedaal 26 in Woerden;
- * dinsdag 30 november, Hoog-Brabant, Radboudkwartier 23 (Hoog-Catharijne) in Utrecht;
- * donderdag 2 december, De Eenhoorn, Wilhelminalaan 33 in Amersfoort;
- * donderdag 16 december, De Lampegiet, Kerkewijk 10 in Veenendaal.

Alle avonden beginnen om 20.00 uur.

Waar kunt u de plannen inzien?

Het ontwerp-streekplan en het Milieu-Effectrapport Woningbouwlocaties Streekplan Utrecht liggen tijdens kantooruren vanaf 1 november 1993 tot en met 14 januari 1994 overeenkomstig artikel 4A van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en artikel 7.20 van de Wet Milieubeheer ter visie in de bibliotheek van het Provinciehuis (Achter Sint Pieter 200, Utrecht) en in de bibliotheek van het Provinciekantoor (Galileilaan 15, Utrecht). Verder liggen het ontwerp-streekplan en het MER ter visie in alle gemeentehuizen en openbare bibliotheken in de provincie Utrecht.

Schriftelijk bezwaar

Vanaf 1 november 1993 tot en met 14 januari 1994 kan iedereen schriftelijke bezwaren indienen tegen het ontwerp-streekplan en het MER bij:

Provinciale Staten van Utrecht
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Mondeling bezwaar

In verband met de wettelijke voorschriften is het voor het ontwerp-streekplan alleen mogelijk om schriftelijk bezwaar in te dienen bij Provinciale Staten van Utrecht. Uw mondelinge op- en aanmerkingen tijdens de informatie-avonden kunnen daarom niet als een bezwaar worden meegenomen. De procedure voor het MER is enigszins anders. De op- en aanmerkingen tijdens de informatie-avonden over het MER, voor zover ze betrekking hebben op het niet voldoen van het MER aan de richtlijnen, worden wel bij de verdere besluitvorming meegenomen (artikel 7.23 lid 2 Wet Milieubeheer).

Behandeling bezwaren

Na 14 januari 1994 zullen Provinciale Staten van Utrecht de ingediende bezwaarschriften behandelen. Daarna stellen zij het streekplan vast. Het is de verwachting dat dit gebeurt in juni 1994.

Kosten

Het ontwerp-streekplan is te koop voor f 25,-. Het MER kost f 50,-. Van het MER is ook een samenvatting beschikbaar, deze kost f 10,-. Alle prijzen zijn inclusief verzendkosten. De nota's zijn schriftelijk te bestellen bij de provincie Utrecht, bureau reproductie en verzendingen, Postbus 80300, 3508 TH Utrecht. U kunt ook telefonisch bestellen, tel. 030 - 58 22 28.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Provinciale Staten van Utrecht

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van Utrecht

Besluit: vaststelling van het Streekplan Utrecht (1995-2005)

Categorie Besluit m.e.r.: 11

Activiteit: het aanwijzen van nieuwe woningbouwlocaties in de regio's Utrecht en Amersfoort voor respectievelijk 30.600 en 12.200 woningen

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 2 januari 1992

richtlijnenadvies uitgebracht: 20 februari 1992

richtlijnen vastgesteld: 31 maart 1992

kennisgeving aanvullend voornemen: 3 maart 1993

aanvullend richtlijnenadvies uitgebracht: 5 april 1993

aanvullende richtlijnen vastgesteld: 27 april 1993

kennisgeving MER: 29 oktober 1993

toetsingsadvies uitgebracht: 16 februari 1994

Bijzonderheden:

In het oorspronkelijke voornemen werd geen mogelijkheid voorzien tot grootschalige woningbouw in de ontwikkelingsrichting Vleuten-De Meern op de plaats van de aldaar aanwezige glastuinbouw. Tijdens de opstelling van het MER werd deze mogelijkheid alsnog ingebracht via de vaststelling van aanvullende richtlijnen in april 1993. De mogelijke ontwikkeling van de locatie Vleuten-De Meern werd daarbij gekoppeld aan de hervestiging van de glastuinbouw uit dat gebied in de Harmelerwaard en omgeving.

Nog voor het uitbrengen van het toetsingadvies van de Commissie voor de m.e.r. werd op 8 februari 1994 als uitwerking van het VINEX startconvenant een onderhandelaarsaccord getekend voor de regio Utrecht tussen het rijk, de provincie Utrecht en het Regionaal Beraad Utrecht over de bouw in de periode 1995-2005 van 31.600 woningen waaronder 20.000 woningen op de locatie Utrecht/Vleuten-De Meern, 5.600 woningen in bestaand stedelijk gebied en 6.000 woningen in Houten-Zuid. Tevens werden procedurele afspraken gemaakt in het Afsprakenkader Glastuinbouwverplaatsing over de verplaatsing van de glastuinbouw van Utrecht/Vleuten-De Meern naar de Harmelerwaard en directe omgeving. Ook zijn in het accoord afspraken opgenomen over twee nieuwe stations Vleuten-Oost en Houten-Zuid en over tramverbindingen Utrecht CS-Uithof en naar de nieuwe locatie Utrecht/Vleuten-De Meern. Dit accoord in het VINEX-traject (als tussenstap op weg naar het definitieve uitvoeringscontract) loopt daarmee vooruit op de vaststelling van het streekplan wat betreft de regio Utrecht.

In haar toetsingsadvies geeft de Commissie voor de m.e.r. aan dat het MER onvoldoende onderbouwing met milieu-informatie biedt voor de vaststelling van het streekplan. Het gaat met name om de volgende onderdelen: hervestiging van glastuinbouw uit Vleuten-De Meern, de doorkijk na de planperiode na 2005, de uitwerking van alternatieven en met name het meest milieuvriendelijke alternatief en de beschrijving van de verkeer- en vervoerproblematiek. Het advies geeft aanbevelingen hoe deze tekortkomingen kunnen worden aangevuld.

Vermeldenswaard is verder dat op initiatief van het Regionaal Beraad Utrecht (RBU) op 25 mei 1993 een m.e.r.-procedure is gestart, waarin eveneens onderzoek wordt gedaan naar de toekomstige woningbouw in de regio Utrecht. Dat op te stellen MER zal dienen ter onderbouwing van de besluitvorming over het intergemeentelijke structuurplan.

Samenstelling van de werkgroep:

W.A.S. van Meel

ir. K. Nije

ir. D.F. Sijmons

dr. J. T. de Smidt (voorzitter)

drs. ing. P.J. van Vugt

dr. M.J. Wassen

Secretaris van de werkgroep: drs. M. van Eck (richtlijnenfase) en drs. J.J. Scholten (toetsingsfase).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

De Commissie voor de milieu-effectrapportage ontving de volgende inspraakreacties van het bevoegd gezag. Wat de aard van de reacties betreft, valt een onderverdeling te maken. De reacties nummers 1 tot en met 3 spreken zich uit over het MER. De reacties nummers 4 tot en met 7 richten zich behalve op het ontwerp-streekplan ook op het MER, terwijl de reacties nummers 8 tot en met 13 het ontwerp-streekplan als onderwerp hebben en slechts zijdelings te maken hebben met het MER.

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cle. m.e.r.
1.	940114	Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Utrecht	Utrecht	940126
2.	940112	Regionale inspecteur van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne	Utrecht	940126
3.	940113	Hoofdingenieur-Directeur, directie Utrecht van Rijkswaterstaat	Nieuwegein	940126
4.	931230	Gemeente Vleuten-De Meern	Vleuten	940126
5.	940114	Gemeente Maarssen	Maarssen	940126
6.	940111	N.V. Waterleidingbedrijf Midden-Nederland	Utrecht	940126
7.	940114	Stichtse Milieu Federatie	Utrecht	940126
8.	940104	Gemeente Utrecht	Utrecht	940126
9.	940114	Gemeente Houten	Houten	940126
10.	940106	Vereniging Harmelerwaard Veilig en Groen	Harmelen	940126
11.	940113	Belangenvereniging Agrariërs Vleuten- De Meern- Harmelen	Vleuten	940126
12.	940103	Gemeente Amersfoort	Amersfoort	940126
13.	940112	Belangenvereniging Hooglanderveen	Hooglanderveen	940126

BIJLAGE 5

Overige opmerkingen over het MER

De onderstaande opmerkingen kunnen van belang zijn voor de aanbevolen aanvulling op het MER en dus voor de verdere besluitvorming.

- De berekeningen voor de *woningbehoefte* en de cijfers voor nieuw te bouwen woningen in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort zijn ontleend aan de "Perspectievenschets RO-2015" en de daaropvolgende "Overlegnota van Schets naar Plan". Er zijn volgens het MER (pagina 2.3) nieuwe berekeningen uitgevoerd in het kader van de opstelling van het ontwerp-streekplan, maar die berekeningen zijn niet opgenomen in het MER en evenmin in de bijbehorende documenten.
- Het streekplan zal naast de grootschalige woningbouwlocaties in de stadsgewesten Utrecht en Amersfoort ook de bestemming vastleggen van enkele *bedrijventerreinen* die direct samenhangen met de diverse deellocaties voor woningbouw (zie samenvatting van het MER, pagina 8 en Hoofdrapport, pagina 4.8). In het MER wordt geen beschrijving gegeven van de ontwikkeling van deze bedrijventerreinen in relatie tot de woningbouw in de diverse verstedelijkingsrichtingen. Ook is geen relatie gelegd met de behoefte noch is een onderscheid gemaakt naar de aard van de werkgelegenheid¹.
- In het Startconvenant VINEX verstedelijking Stadsgewest Utrecht wordt de *locatie Schalkwijk* beschouwd als nader af te wegen alternatieve ontwikkelingsrichting voor de periode 2005-2015. Op pagina 4.5 van het Hoofdrapport staat dat verstedelijking van het gebied Schalkwijk mede in verband met een ruilverkaveling in uitvoering niet direct voor de hand ligt. De ontwikkelingskaart na 2005 op pagina 167 van het ontwerp-streekplan toont deze locatie dan ook niet. Is de ruilverkaveling in uitvoering in het gebied Schalkwijk de enige reden voor de uitsluiting?
- In de tabel op pagina 3.15 (figuur 3.1) staat dat het *eindrapport van de Stuurgroep Groene Hart van 1992 niet strijdig is met het voornemen*. Dit is onjuist gezien het voornemen tot hervestiging van de glastuinbouw uit het gebied Vleuten-De Meern in de Harmelerwaard en omgeving, haaks op de wens in het rapport van de Stuurgroep Groene Hart tot inrichting van een onbebouwde groene geleidingszone tussen Vleuten en Harmelen. Overigens heeft een aantal van de in § 3.2 van het Hoofdrapport beschreven *beleidsnota's en documenten* relatief weinig betekenis in kaderstellende zin voor het MER en het ontwerp-streekplan en had dus zonder bezwaar weggelaten kunnen worden.
- In de *verplaatsing van de glastuinbouw naar de Harmelerwaard en omgeving* is uitgegaan van een grondbehoefte van 510 ha, gelet op het aantal te verplaatsen bedrijven, de noodzakelijke infrastructuur en de grondverwervingsmogelijkheden. Gestreefd zal moeten worden naar een geconcentreerde en projectmatige hervestiging van de glastuinbouw, waardoor minder ruimte nodig is. Dat impliceert dat vermoedelijk gewerkt zal moeten worden met een positieve glastuinbouwbestemming in het bestemmingsplan, teneinde de gronden ter plaatse te kunnen verwerven. Mede gelet op de gestelde randvoorwaarden in § 8.5.3 en de inpassing van de bestaande functies (onder andere

1 Zie inspraakreactie nummer 3 (bijlage 4).

fruitteelt) doet zich de vraag voor wat de netto beschikbare capaciteit van de Harmelerwaard is voor de glastuinbouw. Is de verplaatsing van de veiling Vleuten-De Meern reëel te verwachten, gelet op de investeringen en het kapitaalverlies van het bestaande veilingcomplex?

- Er is geen gebruik gemaakt van gangbare verkeersprognosemodellen waarbij eerst verplaatsingen worden berekend en daarna de modal split (vervoerswijze-keuze) wordt bepaald op basis van de beschikbare infrastructuur (weg, rail, bus). De modal split aannames zijn onafhankelijk gedacht van de beschikbaarheid van infrastructuur en/of voorzieningen. De invloed van nieuwe wegen, hogere treinfrequenties, vrije bus- en trambanen en verkeers congesties op de gehanteerde modal split is zodoende buiten beschouwing gebleven. De verdeling van reisafstanden en de verdeling over de vervoerswijzen is voor alle alternatieven gelijkgeschakeld (zie ook de tekst bovenaan pagina 7.11).
- Onder de beschrijving van de milieu-effecten wordt het *bodemgebruik* als één van de parameters gebruik (zie § 7.4). Hierbij is als één van de criteria gebruikt het verlies aan economische waarde voor de landbouw. Dat is echter geen milieu-aspect. Daarnaast wordt als criterium gebruikt de extra ruimte die beschikbaar is voor groenvoorzieningen. Dit valt echter onder de milieu-aspecten natuur (§ 7.5) en woon- en leefmilieu (§ 7.7). Het aspect bodemgebruik had niet toegepast moeten worden als één van de ingangen voor de milieu-effecten.
- De relatie tussen het woon-leefmilieu in de nieuwe woonlocaties en de externe veiligheid is slechts kort aangestipt op bladzijde 7.32 van het Hoofdrapport van het MER en wel voor wat betreft de bedrijventerreinen - overigens zonder vermelding van de externe veiligheidszones langs bestaande en nieuwe infrastructuur²].
- Op verschillende plaatsen in het Hoofdrapport is sprake van gegevens over *bepaalde gebiedskenmerken* bijvoorbeeld op pagina 5.4 verontreinigingslocaties, op pagina 5.5 kwelgebieden. Die behoren echter op kaart te worden aangetoond.
- De ontwikkelingsrichting Houten-Zuid speelt een prominente rol in verschillende alternatieven. Het MER geeft geen informatie over de bestaande karakteristieke inrichting en ontsluiting van Houten. Wordt gedacht de stedenbouwkundige structuur van het nieuwe woongebied Houten-Zuid daar op af te stemmen?

2 Zie de richtlijnen voor het MER, bladzijde 11 en inspraakreactie nummer 3 (bijlage 4).